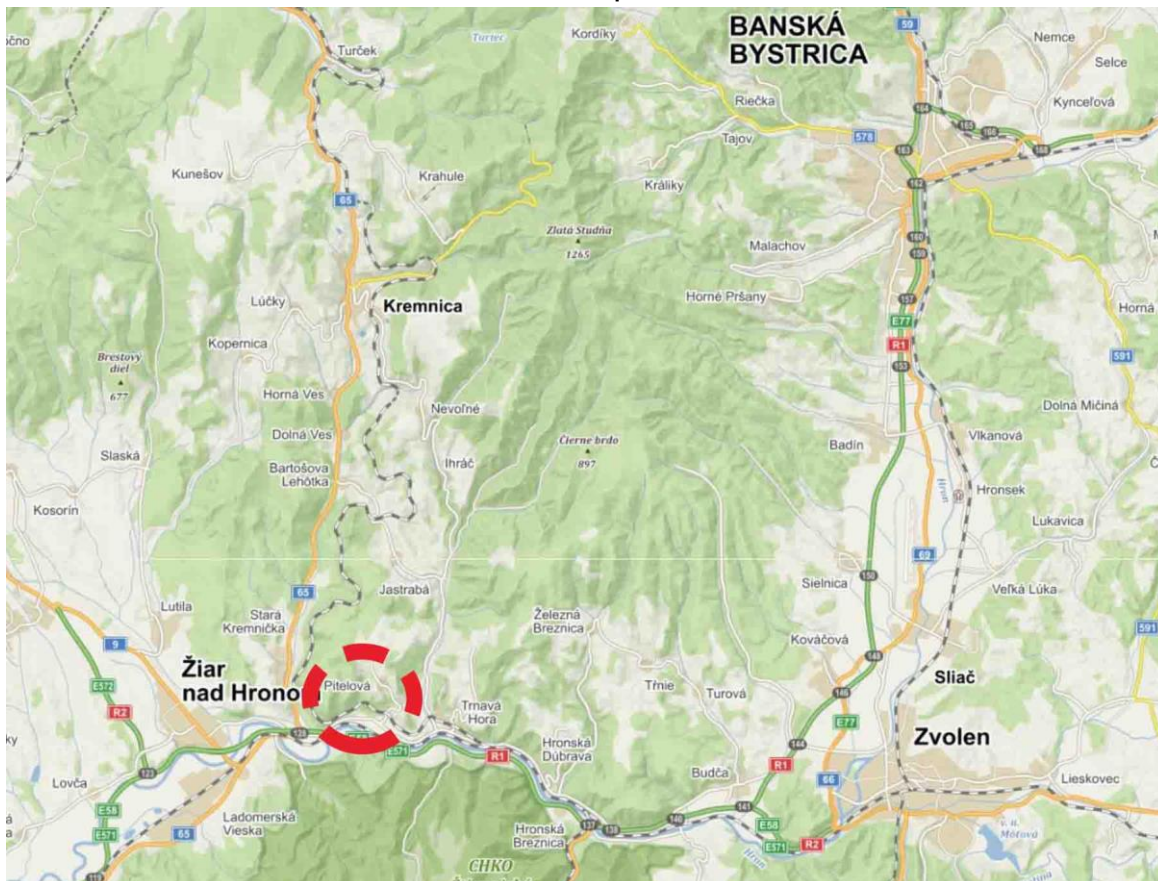

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE PITEĽOVÁ

PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2020 - 2027

Mapa

Základné údaje

Kraj:	Banskobystrický
Okres:	Žiar nad Hronom
Región:	Pohronie
Nadmorská výška:	455 m n.m.
Rozloha:	10,813 km ²
Počet obyvateľov:	646 (31.12.2020)
Hustota obyvateľstva:	58 obyvateľ(ov)/km ²
Prvá písomná zmienka:	1264

Nacionále

Štatistická územná jednotka:	517135
EČV:	ZH
PSČ:	966 11 (pošta Trnavá Hora)
Telefónna predvoľba:	0 45

Oficiálne adresy

Adresa obecného úradu:	Pitelová 79
E-mail:	ocupitelova@stonline.sk
Telefón:	045 / 677 51 31
www.pitelova.eu	
Starostka:	Martina Záhorcová

OBSAH

1	ÚVOD	4
2	AUDIT ÚZEMIA A ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE	10
2.1	HISTÓRIA OBCE	10
2.2	PRÍRODNÉ POMERY	10
2.3	TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	13
2.4	DOPRAVA	16
2.5	ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	18
2.6	OBYVATEĽSTVO	21
2.7	VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ	22
2.8	BÝVANIE	23
2.9	PODNIKTEĽSKÉ SUBJEKTY	24
2.10	ŠKOLSTVO A VZDELANIE	25
2.11	SOCIÁLNA SFÉRA	25
2.12	ZDRAVOTNÍCTVO	25
2.13	ŠPORT	25
2.14	KULTÚRA	26
2.15	UBYTOVACIE ZARIADENIA	26
2.16	STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY	26
2.17	CESTOVNÝ RUCH	26
2.18	REKAPITULÁCIA ROZPOČTU	27
2.19	SAMOSPRÁVA	27
2.20	SWOT ANALÝZA	28
3	STRATEGICKÁ ČASŤ	32
3.1	VYMEDZENIE SMERU STRATÉGIE	32
3.2	FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE	33
4	PROGRAMOVÁ ČASŤ	35
4.1	OPATRENIA A AKTIVITY VRÁTANE ICH PRIRADENIA K JEDN. PRIORITÁM	35
4.2	UKAZOVATELE, VÝSLEDKY A DOPADY VRÁTANE VÝCH. A CIEĽOVÝCH HODNÔT	37
5	REALIZAČNÁ ČASŤ	43
5.1	POPIS ÚLOH JEDNOTLIVÝCH PARTNEROV PRI REALIZÁCII PHSR	43
5.2	POPIS POSTUPOV INŠTITUCIONÁLNEHO A ORG. ZABEZP. REALIZÁCIE PHSR	43
5.3	POPIS KOMUNIKAČNEJ STRATÉGIE	44
5.4	SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA	44
5.5	AKČNÝ PLÁN NA NASLEDUJÚCE OBDOBIE	44
6.	VYHODNOCOVANIE A SPÔSOB MODIFIKOVANIA PHSR	47
6.1	SPÔSOB MODIFIKOVANIA PHSR	47
7.	ZÁVER	48

1. ÚVOD

Doplnený dokument „ Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Pitelová s výhľadom do roku 2027 (PHSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Pitelová sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Pitelová, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Bol doplnený na základe poslednej novely zákona 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja z 18.7.2014, ktorá definuje PHSR ako Program rozvoja obce (ďalej len PRO) ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. PRO vychádza zo zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a bol doplnený z hľadiska procesu strategického environmentálneho hodnotenia (ďalej len SEA).

Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovávaní, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

PRO je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov predvstupových a štrukturálnych fondov).

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na základe :

- Partnerskej dohody na roky 2014 – 2020.
- Programu rozvoja vidieka 2014 – 2020.
- Národného plánu regionálneho rozvoja, ktorý je základný strednodobý strategicko – plánovací dokument na rozvoj regiónov vypracovaný spravidla na päť až sedem rokov. Jeho súčasťou je Regionálny operačný program regiónu NUTS III Banskobystrického kraja a NUTS II Slovensko – Stred.
- Regionálneho operačného programu, ktorý je strednodobý dokument vypracovaný na úrovni druhého stupňa podľa klasifikácie štatistických územných jednotiek. Regionálny operačný program vypracúvajú samosprávne kraje vo vzájomnej spolupráci v rámci regiónu na úrovni druhého stupňa podľa klasifikácie štatistických územných jednotiek (NUTS II).
- Sektorového operačného programu, ktorý je strednodobý dokument vypracovaný pre vopred určené sektory.
- Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja, ktorý je strednodobý programový dokument, je v súlade s cieľmi a prvoradými potrebami ustanovenými v národnom pláne a s podkladom na vypracovanie príslušného regionálneho operačného programu. Jeho vypracovanie zabezpečuje samosprávny kraj.
- Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja / Akčný plán trvalo udržateľného rozvoja (NSTUR/APTUR) – ROP prostredníctvom zvyšovania kvality života v regiónoch (posilňovanie inovačných a kohéznych pólov rastu) podporuje polycentrický celoplošný rozvoj územia SR, čím zoslabuje procesy vedúce k trvalo neudržateľnej koncentrácii obyvateľstva do malého počtu centier.

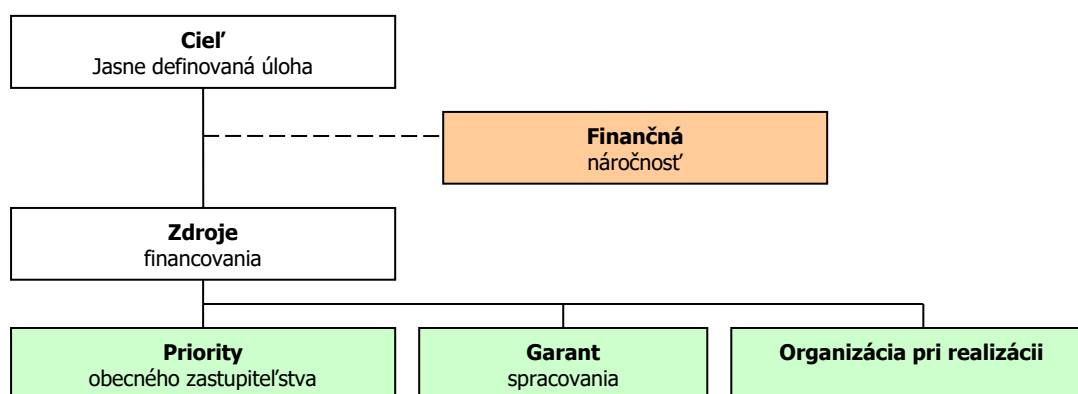
Programové dokumenty Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov tvoria:

- Nariadenie európskeho parlamentu a rady z 6.10.2011, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom fonde námorného a rybného hospodárstva zahrnuté do spoločného strategického rámca a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde
- Národný (regionálny) rozvojový plán (RDP – Regional Development Plan), ktorý je hlavným dokumentom pre vyjednanie podpory zo Štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Rámec podpory spoločenstva (CSF – Community Support Framework), ktorý bude vytvorený na základe Národného rozvojového plánu v spolupráci s Európskou komisiou, je hlavným dokumentom vymedzujúcim poskytnutie podpory zo štrukturálnych fondov Európskej únie.
- Sektorové operačné programy (SOP – Sectoral Operation Programme), ako taktické dokumenty vytvorené na úrovni ministerstiev, ktoré rozpracovávajú problémové celky stratégií majúcich plošný (celoštátny) charakter, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Regionálne operačné programy (ROP – Regional Operation Programme), ako taktické dokumenty, ktoré budú spracované na úrovni regiónov NUTS II a rozpracovávajú tie problémové celky stratégií, pre ktoré bude žiadané spolufinancovanie zo zdrojov Európskej únie.
- Strategické usmernenia Spoločenstva (SUS) – ROP odráža 1 usmernenie SUS t.j. „urobiť Európu a jej regióny atraktívnejším priestorom pre investície a prácu“, a súčasne 3 usmernenie SUS t.j. „vytvorenie väčšieho množstva a kvalitnejších pracovných miest“
- stratégia Európa 2020 a Horizont 2020.

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia PRO je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy obce Pitelová. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou samosprávneho úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

Finančné zabezpečenie

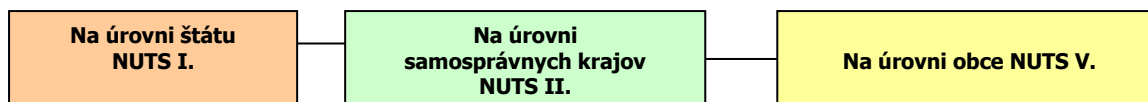
V zmysle zákona č. 503/2001 Z. z. sa financovanie regionálneho rozvoja realizuje na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združením zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Združenie obcí, ktorého je obec členom, nedisponuje spoločným mikroregionálnym fondom, z ktorého by sa mohli financovať rozvojové aktivity, preto zostavenie finančného plánu realizácie programu momentálne nie je relevantné. V súčasnej situácii je možné rozvojové aktivity

financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov. V prípade financovania projektov majúci význam v kontexte priorít celého kraja zohráva významnú úlohu Banskobystrický samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EU. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaisťovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. O obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. O majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má obec okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programovacieho obdobia 2014 - 2020.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave PRO nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály

Pri vypracovaní PRO boli použité aj prognostické údaje vypracované Ministerstvom pôdohospodárstva a regionálneho rozvoja SR. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu hospodárskeho a sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Sústava priorít NSRR 2014 - 2020

Ciele a opatrenia PRO boli stanovené aj v súlade so sústavou Partnerskej dohody na roky 2014 – 2020

Operačný program IROP	
Prioritná os	FOND
Prioritná os č. 1: Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch	EFRR
priorita č. 1.1: Posilnenie regionálnej mobility prepojením sekundárnych a terciárnych uzlov s infraštruktúrou TEN-T vrátane multimodálnych uzlov	
priorita č. 1.2: Vývoj a zlepšovanie ekologicky priaznivých, vrátane nízkouhlíkových, a nízkouhlíkových dopravných systémov vrátane vnútrozemských vodných ciest a námornej dopravy, prístavov, multimodálnych prepojení a letiskovej infraštruktúry v záujme podpory udržateľnej regionálnej a miestnej mobility	
Prioritná os č. 2: Lahší prístup k efektívnym a kvalitnejším verejným službám	EFRR
priorita č. 2.1: Investície do zdravotníckej a sociálnej infraštruktúry, ktoré prispievajú k celoštátnemu, regionálnemu a miestnemu rozvoju, znižujú nerovnosť z hľadiska zdravotného postavenia, podporujú sociálne začleňovanie prostredníctvom lepšieho prístupu k sociálnym, kultúrnym a rekreačným službám a prechod z inštitucionálnych služieb na komunitné	
priorita č. 2.2: Investovanie do vzdelania, školení a odbornej prípravy, zručností a celoživotného vzdelávania prostredníctvom vývoja vzdelávacej a výcvikovej infraštruktúry	
Prioritná os č. 3: Mobilizácia kreatívneho potenciálu v regiónoch	EFRR

priorita č. 3.1: Podpora rastu priaznivého pre zamestnanosť, a to rozvíjaním vnútorného potenciálu ako súčasťou územnej stratégie pre konkrétne oblasti vrátane konverzie upadajúcich priemyselných regiónov a posilnenia prístupnosti a rozvoja špecifických prírodných a kultúrnych zdrojov	
Prioritná os č. 4: Zlepšenie kvality života v regiónoch s dôrazom na životné prostredie.	
priorita č. 4.1: Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach vrátane verejných budov a v sektore bývania	EFRR
priorita č. 4.2: Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie a pokryť potreby, ktoré členské štáty špecifikovali v súvislosti s investíciami nad rámec týchto požiadaviek	
priorita č. 4.3: Prijímanie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných lokalít (vrátane oblastí, ktoré prechádzajú zmenou), zníženia znečistenia ovzdušia a podpory opatrení na zníženie hluku	
Prioritná os č. 5: Miestny rozvoj vedený komunitou	EFRR
priorita č. 5.1: Závazné investície v rámci stratégií miestneho rozvoja vedeného komunitou	
Prioritná os č. 6: Technická pomoc	EFRR

Operačný program Ľudské zdroje	
Prioritná os	FOND
PRIORITNÁ OS 1: Vzdelávanie	ESF
1.1 Zníženie a zabránenie predčasného skončenia školskej dochádzky a podporou prístupu ku kvalitnému predškolskému, základnému a stredoškolskému vzdelávaniu	
1.2 Zvyšovanie významu trhu práce v oblasti systémov vzdelávania a odbornej prípravy,	
1.3 Zlepšenie kvality, efektívnosti a prístupu k terciárnemu a ekvivalentnému vzdelávaniu	
1.4 Zlepšenie rovnakého prístupu k celoživotnému vzdelávaniu pre všetky vekové skupiny	
PRIORITNÁ OS 2: Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí	ESF, IZM
2.1 Trvalo udržateľná integrácia mladých ľudí, najmä tých, ktorí nie sú zamestnaní, ani nie sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy	
PRIORITNÁ OS 3: Zamestnanosť	ESF
Investičná priorita 2.1 Prístup uchádzačov o zamestnanie a neaktívnych osôb k zamestnaniu	
Investičná priorita 2.2 Trvalo udržateľná integrácia mladých ľudí,	
Investičná priorita 2.3 Rovnosť medzi mužmi a ženami vo všetkých oblastiach	
Investičná priorita 2.4 Modernizácia inštitúcií trhu práce, ako sú verejné a súkromné služby zamestnanosti	
PRIORITNÁ OS 4: Sociálne začlenenie	ESF
4.1 Aktívne začlenenie, a to aj s cieľom podporovať rovnaké príležitosti a aktívnu účasť a zlepšenie zamestnateľnosti	
4.2. Zlepšenie prístupu k cenovo prístupným, trvalo udržateľným a kvalitným službám vrátane zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb všeobecného záujmu	
PRIORITNÁ OS 5: Integrácia marginalizovaných rómskych komunít	ESF
Investičná priorita 5.1 Sociálno-ekonomická integrácia marginalizovaných komunít, ako sú Rómovia	
PRIORITNÁ OS 6: Technická vybavenosť v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít	EFRR
6.1 Poskytovanie podpory fyzickej, ekonomickej a sociálnej regenerácie zanedbaných komunít v mestských a vidieckych oblastiach	
6.2 Poskytovanie podpory sociálnych podnikov	

Operačný program Kvalita životného prostredia	
Prioritná os	FOND

PRIORITNÁ OS 1: UDRŽATEĽNÉ VYUŽÍVANIE PRÍRODNÝCH ZDROJOV PROSTREDNÍCTVOM ROZVOJA ENVIRONMENTÁLNEJ INFRAŠTRUKTÚRY	Kohézny fond
<i>1.1 Investovanie do sektora odpadového hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis Únie</i>	
<i>1.2 Investovanie do sektora vodného hospodárstva s cieľom splniť požiadavky environmentálneho acquis</i>	
<i>1.3 Ochrana a obnova biodiverzity a pôdy a podpora ekosystémových služieb, a to aj prostredníctvom sústavy Natura 2000 a zelenej infraštruktúry</i>	
<i>1.4 Prijatie opatrení na zlepšenie mestského prostredia, revitalizácie miest, oživenia a dekontaminácie opustených priemyselných areálov</i>	
PRIORITNÁ OS 2: ADAPTÁCIA NA NEPRIAZNIVÉ DÔSLEDKY ZMENY KLÍMY SO ZAMERANÍM NA OCHRANU PRED POVODŇAMI	Kohézny fond
<i>2.1 Podpora investícií na prispôsobovanie sa zmene klímy vrátane ekosystémových prístupov</i>	
PRIORITNÁ OS 3: PODPORA RIADENIA RIZÍK, RIADENIA MIMORIADNYCH UDALOSTÍ A ODOLNOSTI PROTI MIMORIADNYM UDALOSTIAM OVPLYVNENÝM ZMENOU KLÍMY	EFRR
<i>3.1 Podpora investícií na riešenie osobitných rizík, zabezpečíť predchádzanie vzniku katastrof a vyvíjanie systémov zvládania katastrof</i>	
PRIORITNÁ OS 4: ENERGETICKY EFEKTÍVNE NÍZKOUHLÍKOVÉ HOSPODÁRSTVO VO VŠETKÝCH SEKTOROCH	EFRR
<i>4.1 Podpora výroby a distribúcie energie z obnoviteľných zdrojov</i>	
<i>4.2 Podpora energetickej efektívnosti a využívania energie z obnoviteľných zdrojov v podnikoch</i>	
<i>4.3 Podpora energetickej efektívnosti, inteligentného riadenia energie a využívania energie z obnoviteľných zdrojov vo verejných infraštruktúrach</i>	
<i>4.4 Podpora nízkouhlíkových stratégií pre všetky typy území,</i>	
<i>4.5 Podpora využívania vysoko účinnej kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie</i>	
PRIORITNÁ OS 5: TECHNICKÁ POMOC	EFRR

Efektívna verejná správa	
Prioritná os	FOND
Prioritná os č. 1 Posilnené inštitucionálne kapacity a efektívna verejná správa	ESF
<i>1.1. Skvalitnené systémy a optimalizované procey verejnej správy</i>	
<i>1.2. Modernizované ľudské zdroje a zvýšené kompetencie zamestnancov</i>	
<i>1.3. Transparentné a efektívne uplatňovanie pravidiel verejného obstarávateľa</i>	
Prioritná os č. 2: Zeefektívnený súdny systém a zvýšená vymáhateľnosť práva	ESF
<i>2.1. Zvýšená efektívnosť súdneho systému</i>	
<i>2.2. Zvýšená kvalita a posilnená nezávislosť súdneho systému</i>	

Program rozvoja vidieka	
Prioritná os	FOND
Prioritná os č. 1: Zvýšenie konkurencieschopnosti sektora poľnohospodárstva a lesného hospodárstva	EPFRV
<i>Opatrenie 1.1 Modernizácia fariem</i>	
<i>Opatrenie 1.2 Pridávanie hodnoty do poľnohospodárskych produktov a produktov lesného hospodárstva</i>	
<i>Opatrenie 1.3 Infraštruktúra týkajúca sa rozvoja a adaptácie poľnohospodárstva a lesného hospodárstva</i>	
<i>Opatrenie 1.4 Zvýšenie hospodárskej hodnoty lesov</i>	
<i>Opatrenie 1.5 Odbytové organizácie výrobcov</i>	
<i>Opatrenie 1.6 Odborné vzdelávanie a informačné aktivity</i>	
<i>Opatrenie 1.7 Využívanie poradenských služieb</i>	

Prioritná os č. 2: Zlepšenie životného prostredia a krajiny	EPFRV
2.1 Opatrenia zamerané na trvalo udržateľné využívanie poľnohospodárskej pôdy	
2.2 Opatrenia zamerané na trvalo udržateľné využívanie lesnej pôdy	
Prioritná os č. 3: Kvalita života vo vidieckych oblastiach a diverzifikácia vidieckeho hospodárstva	EPFRV
Opatrenie 3.1 Diverzifikácia smerom k nepoľnohospodárskym činnostiam	
Opatrenie 3.2 Podpora činnosti v oblasti vidieckeho ruchu časť a resp. časť b	
Opatrenie 3.3 Vzdelávanie a informovanie	
Skupina opatrení 3.4: Obnova a rozvoj obcí, občianskej vybavenosti a služieb	
Opatrenie 3.5 Získavanie zručností, oživovanie a vykonávanie integrovaných stratégií rozvoja územia	
Prioritná os č. 4: LEADER	EPFRV
Opatrenie 4.1 Implementácia integrovaných stratégií rozvoja územia	
Opatrenie 4.2: Vykonať projektov spolupráce	
Opatrenie 4.3: Chod miestnej akčnej skupiny	

ENVIROFONDY	
A	Oblasť: Ochrana ovzdušia a ozónovej vrstvy Zeme
Formulár A1	Podpora výroby tepla a teplej vody prostredníctvom využívania nízko emisných zdrojov
Formulár A2	Podpora výroby tepla, teplej vody a elektrickej energie prostredníctvom využívania obnoviteľných zdrojov
Formulár A3	Podpora projektov zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia
B	Oblasť: Ochrana a využívanie vôd
formulár BK1 až BK5	Čistiarnie odpadových vôd a verejné kanalizácie pre rok 2017
formulár BP1	Protipovodňová ochrana – Opatrenia na vodnom toku
formulár BP2	Protipovodňová ochrana - Opatrenia mimo vodného toku
formulár BR1	Rybárstvo
formulár BV1 až BV4	Vodovody
C	Oblasť: Rozvoj odpadového hospodárstva
formulár C1	Uzavretie a rekultivácia skládok
formulár C2	Predchádzanie vzniku odpadov, triedený zber a zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov
formulár C3	Zavedenie triedeného zberu v obciach, vybudovanie zberných dvorov a dotried'ovacích zariadení
D	Ochrana prírody a krajiny
formulár D1 až D5	Ochrana prírody a krajiny
formulár D6	Realizácia opatrení, ktorých cieľom je naplniť, dosiahnuť a udržať poslanie zoológických záhrad
E	Oblasť: Environmentálna výchova, vzdelávanie a propagácia
formulár E1	Environmentálna výchova, vzdelávanie a propagácia
F	Oblasť: Prieskum, výskum a vývoj zameraný na zisťovanie a zlepšenie stavu životného prostredia
formulár F1	Prieskum, výskum a vývoj zameraný na zisťovanie a zlepšenie stavu životného prostredia
H	Oblasť: Environmentálne záťaž
formulár H1	Odstraňovanie environmentálnych záťaž

ŠTÁTNY FOND ROZVOJA BÝVANIA	
A	Oblasť: Bytová výstavba
B	Oblasť: Domy sociálnych služieb

2. AUDIT ÚZEMIA A ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE

Z hľadiska administratívneho členenia je obec Pitelová súčasťou okresu Žiar nad Hronom a Vyššieho územného celku Banská Bystrica.

Základná charakteristika obce Pitelová

Kód obce	517135
Názov okresu	Žiar nad Hronom
Názov kraja	Banskobystrický
Štatút obce	obec
PSC	966 11
Telefónne smerové číslo	045
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1264
Nadmorská výška obce - mesta v m	457
Celková výmera územia obce [m²]	10 813 961
Hustota obyvateľstva na km²	58
Kód obce	517135

Zdroj: ŠÚ SR

Nadmorská výška obce je 457 m.n.m. a radí sa k vyššie položeným obciam. Celková výmera územia presahuje 10,8 mil. m². Z hľadiska hustoty osídlenia patrí obec k slabo zaľudneným obciam. Vyššiu hustotu vykazujú centrálna časť obce vedená pozdĺž hlavnej cesty.

2.1 HISTÓRIA OBCE

Pitelová sa prvý krát spomína v r. 1264, ale listina už ako dôkaz neexistuje. Prvá zachovaná zmienka je z roku 1487. Tu sa obec spomína pod názvom PICHTOFALVA . Dnešné pomenovanie sa uvádza v r. 1564. Počas vývoja obce sa názov veľakrát menil. Pôvodne ležala obec pri rieke Hron. V období tureckých vojen a stavovských povstaní bola viackrát vypálená, v dôsledku čoho sa presťahovala do hôr. Nájazdy Turkov a Kurucov trvali skoro 200 rokov (1543-1710) Turci odvliekli ľudí so sebou a zabíjali ich. Správa z roku 1648 hovorí: „ Všetko je prázdne, vyludnené, len domy stoja“ Obyvatelia ušli pred Turkami.. Následkom zlej výživy a zápachu mŕtvol sa vr. 1709 objavil na 3 roky na celom území mor.

Kraj v ktorom sa obec nachádza pokrývali ťažko prechodné lesy, ktoré patrili kráľom z rodu Arpádovcov. Lesy boli obľúbeným miestom na usporiadanie poľovačiek kráľovskej družiny. Povešť hovorí o tom, že na týchto loveckých potulkách pomáhali aj obyvatelia bývajúci v osade a pri oddychu sa ponúkali prípitkom „ PITE-LOVCI“ . Takto vraj osada dostala pomenovanie Pitelová.

Vznikom samostatnej Československej republiky sa začína aj nové dynamickejšie obdobie rozvoja obce. Staré administratívne členenie sa mení k 01.01.1923. Takto vzniká okres Kremnica, pod ktorý spadá aj obec Pitelová. Kremnický okres bol ďalej rozdelený na 9 obvodných notariátov, pričom naša obec bola zadelená pod notariát Sv. Kríž nad Hronom. V roku 1960 sa po reorganizácii územného usporiadania sa naša obec stáva súčasťou nového okresu Žiar nad Hronom. V roku 1996 sa novým územnosprávnym členením pôvodný okres Žiar nad Hronom rozdelil na okresy Žiar nad Hronom, Banská Štiavnica a Žarnovica , pričom začlenenie obce sa nemení a je v platnosti i v súčasnosti.

2.2 PRÍRODNÉ POMERY

Vymedzenie územia

Obec Pitelová leží na strednom Slovensku, cca. 8 km na východ od okresného mesta Žiar nad Hronom. Obec Pitelová patrí podľa územno-správneho členenia do Banskobystrického kraja a okresu Žiar nad Hronom. Kataster obce susedí na severe s katastrom obce Jastrabá, na východe s Trnavou Horou a západnú hranicu tvorí kataster obce Stará Kremnička. Rozlohou (1081 ha) ako aj počtom obyvateľov (652) patrí obec Pitelová medzi malé obce Slovenska.

Pitelová leží v nadmorskej výške 457 m (stred obce) v geomorfologickom celku Kremnické Vrchy. Južná časť katastra je súčasťou Žiarskej kotliny. Z pôdnych typov hnedé lesné pôdy - kambizeme. Územie chotára bolo v minulosti v centre značne odlesnené. Podľa fytogeografického členenia patrí kataster obce do obvodu západokarpatskej flóry. Z drevín sú zastúpené napr. buk, breza, osika, jedľa, smrek,

borovica. Z hľadiska fauny (živočíšstva) patrí kataster obce do zóny živočíšstva listnatých lesov. Vyskytujú sa tu líška obyčajná, zajac poľný, srnec hôrny, jeleň, sojka obyčajná, bažant či rôzne druhy hlodavcov a hmyzu. Na území obce sa nenachádza žiadna významná chránená oblasť. Z juhu zasahuje do oblasti CHKO Štiavnické vrchy

Geomorfológia

Reliéf oblasti modeluje niekoľko pohorí: zo severu zasahuje do katastra obce pohorie Kremnické vrchy, z južnej strany pohorie Štiavnické vrchy. Južná časť obce leží v Žiarskej kotline, cez ktorú preteká rieka Hron.

Kremnické vrchy

Kremnické vrchy sú sopečným pohorím v centrálnej časti Slovenska, súčasť provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútrotné Západné Karpaty a oblasti Slovenské stredohorie. Hraničia s týmito geomorfologickými celkami: na severe sú to Veľká Fatra a Turčianska kotlina, na západe Žiar, Hornonitrianska kotlina a Vtáčnik, na juhu Žiarska kotlina a Štiavnické vrchy, na krátkom juhovýchodnom úseku Pliešovská kotlina a Javorie a na východe Zvolenská kotlina a Starohorské vrchy. Pôvodne stratovulkanická stavba bola pravdepodobne už v neogéne narušená tektonickými pohybmi a eróznou-denudačnými procesmi, takže polygenetický reliéf je od pôvodného úplne odlišný. Najväčšiu výšku dosahujú Flochovou 1317 m.n.m. Selektívnou eróziou sa v priebehu morfológického vývoja zdôrazňovali partie budované odolnými horninami, niekdajšie lávové prúdy. Úseky budované pyroklastikami, tufmi ako neodolné voči deštruktívnym subaerickým procesom sa prehlbovali. Výsledkom je rozčlenenie pohoria do sústavy chrbtov a rázsoch oddelených hlbokými dolinami. Morfológicky sa zvlášť uplatňujú andezitové prúdy, na ktorých sú často bralné komplexy. Ďalší vplyv na reliéf mala periglaciálna modelácia v pleistocéne. Charakteristické sú aj kamenné moria. V pohorí sa zachovali 2 povrchy zarovňavania. Najvyššie časti majú v nadmorskej výške 800-900 m rozsiahle zarovnané povrchy, ktoré predstavujú zvyšky stredohorskej rovne. Charakteristicky je vyvinutá medzi Kremnickými Baňami a Kunešovom. Miestami z nej vystupujú periglaciálne hôrky. Nižšia poriečna roveň je vrchnopliocénna. Kremnické vrchy tvorí 5 podcelkov: Flochovský chrbát, Kunešovská planina, Jastrabská vrchovina, Malachovské a Turovské predhorie.

Žiarska kotlina

Žiarska kotlina je geomorfologický celok na strednom Slovensku, je súčasťou oblasti Slovenské stredohorie. Na severe a severozápade ju ohraničujú Kremnické vrchy, na juhu Štiavnické vrchy a na západe Vtáčnik. Osou kotliny je rieka Hron. Najnižší bod územia leží v južnej časti kotliny, v údolí Hrona (cca 200 m n. m.). V Žiarskej kotline sú lokalizované dve mestá - Žiar nad Hronom a Žarnovica a 14 obcí. Prítomnosť Závodu SNP v Žiari nad Hronom vytváralo vzhľadom na stiesnenosť kotliny (cirkulácia vzduchu) jednu z najviac znečistených oblastí na Slovensku (emisie, prašnosť), k čomu značne prispievala aj frekventovaná cestná doprava. V súvislosti s neúmerne znečisteným životným prostredím zanikla v kotline obec Horné Opatovce. Stav životného prostredia sa po modernizácii ZSNP upravil a do prírody sa vracajú jej pôvodní obyvatelia.http://sk.wikipedia.org/wiki/%C5%BDiarska_kotlina

Geologické pomery

Kremnické vrchy sú najsevernejším stredoslovenským sopečným pohorím. Na severe hraničia s Veľkou Fatrou na čiare Tajov - Horná Štubňa, na východe so Zvolenskou kotlinou, na juhu so Štiavnickými vrchmi v **doline Hrona** medzi Budčou a Žiarom nad Hronom, na juhozápade so Žiarskou kotlinou, na západe s Vtáčnikom a Handlovskou kotlinou a na severozápade so Žiarom a Turčianskou kotlinou.

Jastrabská formácia predstavuje produkty ryolitového vulkanizmu vrchného sarmatu - súbor extrúzií, lávových prúdov, tufov a epiklastík, ktoré v rámci grabenu Žiarskej kotliny v južnej časti Kremnických vrchov vytvára súvislý komplex v hrúbke 100-300 m. K jastrabskej formácii priradujeme aj dajky ryolitov až granitových porfýrov v priestore kremnického epitermálneho ložiska drahých kovov, ktoré geneticky súvisí s ryolitovými vulkanizmom.

Geotermálna energia

Žiarska kotlina je súčasťou vymedzenej hydrogeotermálnej oblasti stredoslovenských neovulkanitov – severozápadná časť. Kotlina predstavuje vnútrokarpatskú depresiu v rámci stredoslovenských neovulkanitov, situovanú medzi pohorím Štiavnických vrchov, Kremnických vrchov a Vtáčnikom, kde maximálna hĺbka predterciérneho podložja (oblasť medzi Žiarom n/H a Lovčou) dosahuje až okolo 3500 m pod úrovňou mora. Výplň kotliny tvoria produkty najmä andezitového a ryolitového vulkanizmu

(báden-sarmat) a sedimenty panonu až kvartéru. Predterciérne podložie je budované hronikom, a to v juhovýchodnej a severozápadnej časti územia triasovými karbonátmi a v strednej časti územia ipoltickou skupinou (melafýrová séria – bridlice, pieskovce). V hlbšej stavbe, pod hronikom, ležia mezozoické horniny (trias-krieda) série Veľkého boku, resp. krížňanského príkrovu. Dominantnými morfolotektonickými štruktúrami územia sú severná časť hodruško-štiavnickej hraste (mezozoický ostrov) a výrazná tektonicky rozčlenená žiarska depresia, zaberajúca hlavnú časť územia s hĺbkou predterciérneho podložia až 3500 m (čiastková depresia medzi Lovčou a Žiarom n/H).

Pôdne pomery

Kremnické vrchy vznikli sopečnou činnosťou, základom geologickej stavby sú lávové telesá. Andezity a ich tufy budujú prevažnú časť pohoria v súvislom celku, ryolity a ich tufy sa sústreďujú hlavne do juhozápadnej časti pohoria priliehajúcej k Žiarskej kotline. Okrem toho sa ryolity vyskytujú sporadicky aj v okolí Kremnice a Turčeka. Dominantným pôdnym typom sú kambizeme s lokálnym výskytom kambizemí andozemných až andozemí.

Andozeme majú zvláštne vlastnosti – fyzikálne a chemické, také, ktoré nepoznáme pri iných pôdach. Je to hlavne vysoká vodná kapacita a abnormálne vysoká sorpčná kapacita vzhľadom na relatívne nízky obsah častíc < 0,002 mm. Vodná kapacita sa veľmi znižuje po vysušení na vzduchu a toto zmenšenie je irreverzibilné. Zatiaľ čo v rôznych iných pôdach amorfný stav produktov zvetrávania býva len krátkodobý, prechodný a dotýka sa len malej časti pôdneho profilu, v andozemiach je tento stav prevažný a môže sa dlhodobo udržiavať. Za najpravdepodobnejšie vysvetlenie sa ukazuje, že príčinou zotrvávania amorfnej zložky je komplexovanie alofánov organickými látkami a trvalý stav silnej hydratácie produktov zvetrávania. Permanentná hydratácia bráni kryštalizácii.

Hydrologické pomery

Hydrologicky patrí kataster obce do povodia rieky Hron. Povodie je pretiahnutého perovitého tvaru, ktoré svedčí o jeho nevyvinutosti, tvoria ho jadrové a mladovulkanické pohoria (Poľana, severná časť Javoria, severná a západná časť Štiavnických vrchov, Kremnické vrchy, Vtáčnik a Pohronský Inovec), neogéne kotliny (Horehronské Podolie, Zvolenská, Pliešovská a Žiarska kotlina) a Podunajská nížina. Hrebene pohorí sú súčasne aj rozvodím toku, ktoré tečie od prameňa približne po Banskú Bystricu západným, ďalej prevažne južným smerom.

Koryto horného toku Hrona je stabilné, brehy sú zarastené vegetáciou. Stredný úsek bol miestami upravený, koryto je prevažne prirodzene stabilizované, ale aj tak miestami zaplavuje poľnohospodársku pôdu. Vo Veľkých Kozmálovciach je koryto prehradené kamennou nahádzkou, ktorá odráža vodu do závlahového kanála Perc. Koryto dolného úseku je okrem miestnych úprav v niektorých obciach nestabilné, meandruje, brehy sú podomielené a vyše 12 tisíc ha poľnohospodárskej pôdy je zaplavovanej. Výústová trať je na dĺžke 6,5 km upravená a zabezpečená hrádzami. Ľadové zápchy väčšieho rozsahu, ktoré spôsobujú zaplavovanie polí a komunikácií, sa občas vyskytujú na strednom, ale najmä dolnom toku, kde tok meandruje.

Klimatické pomery

Členitosť pohoria a rozdiely v nadmorskej výške spôsobujú, že Kremnické vrchy patria do dvoch klimatických oblastí. Obvodová, nižšia časť pohoria je v mierne teplej klimatickej oblasti, vyššia časť je v chladnej klimatickej oblasti. Priemerná teplota vzduchu kolíše od najnižších do najvyšších polôh v januári od -3 do -6 stupňov, v júli od 17 do 14 stupňov. Priemerný ročný úhrn zrážok sa pohybuje od 700 do 1200 mm.

Žiarska kotlina leží v teplej, mierne vlhkej oblasti s miernou zimou, je teda teplejšia a suchšia ako okolité pohoria – priemerná ročná teplota sa pohybuje približne okolo 7,8°C a ročný priemer zrážok je približne 635 mm.

Rastlinstvo a živočíšstvo

Rastlinstvo

Vegetácia Kremnických vrchov ovplyvňuje blízkosť kotlín a členitosť pohoria, ktorá podporuje horizontálne i vertikálne prenikanie na teplo náročných druhov. Dub zimný (*Quercus petraea*) dosahuje pri Kremnici hranicu 1100 m.n.m., 230-ročné porasty cere (*Quercus cerris*) pri Budči sú na hranici jeho areálu. Tu má izolovaný výskyt aj javor tatársky (*Acer tataricus*). Na vápencoch pri Sklenom sa

vyskytuje dub plstnatý (*Quercus pubescens*). Riedke skalnaté porasty duba zimného a cera (*Quercetum petraeae-cerris*) v rezervácii Boky majú v podraze, najmä na otvorených lesostepiach početné teplomilné druhy a pekné príklady sukcesie. Hodne plôch zaberá spoločenstvo kostravy padalmatskej (*Festucetum pseudodalmaticae*). Ekologicky i fyto geograficky dôležitejšie druhy sú kukučka vencová (*Lychnis coronaria*), hrachor Nissolov (*Lathynus nissolia*), šalát trváci (*Lactuca perennis*), ruža najtrnatejšia (*Rosa spinosissima*), vzácne tu rastie aj kavýľ pôvabný (*Stipa pulcherrima*), kosatec trávolistý (*Iris graminea*), waldsteinia kuklíková (*Waldsteinia geoides*) a hviezdavec čemerícový (*Hacquetia epipactis*). Z horských druhov je pri Hrone zuhačka žľaznatá (*Dentaria glandulosa*) a čučoriedka brusnica (*Vaccinium vitis-idaea*). Dolinami zostupuje nízko udatník lesný (*Aruncus silvester*) a zemolez čierny (*Lonicera nigra*). Ryolitové bradlá sú vhodné pre vývoj submontánných kyslých dubín a bučín (*Luzulo-Fagion*). Neutrálne podložie aglomerátov podporuje vznik mezofilných dubovo-hrabových lesov s ostricou chlpatou (*Carex pilosa*). Najväčšie plochy zaberajú kvetnaté bučiny, ktoré na strmších svahoch majú tendenciu prechodu k bučinám so zubačkou cibuľkonosnou (*Dentaria bulbifera*). Pralesovité útvary zmiešaného jedľovo-bukového lesa (napr. Badínsky prales) majú chudobnejší bylinný podrast ako pod.lesy na kryštaliniku. Horské druhy vysokých bylín sa objavujú pravidelnejšie len pod hlavným hrebeňom. Na Zlatej studni rastie plavúň jedľovitý (*Lycopodium sellago*) a plavúň sploštený (*Lycopodium complanatum*). V severnej časti pohoria je vzácny tis obyčajný (*Taxus baccata*) a na dolomite severovýchodných výbežkov má okrajový výskyt pichliač bezbyľový (*Cirsium acaule*). Banská činnosť a zakladanie rozptýlených osád prispeli k zníženiu lesnatosti, dnes je v centre pohoria hodne psicových pasienkov. Kremnické vrchy predstavujú typ horskej krajiny so subtypom polyfunkčnej horskej krajiny so sídelnou štruktúrou a subtypom horskej krajiny s lesným hospodárstvom a turistickou rekreačnou funkciou (<http://www.binderovci.sk/index.php?cat=13&id=43>, 1.4.2009).

Živočíšstvo

Charakter živočíšstva podmieňujú nielen ekologické faktory prírodného prostredia, ale v značnej miere aj človek, ktorý tu od 12. storočia sústavne zasahuje do prírody intenzívnym využívaním územia. V území je možné pozorovať prelínanie karpatských druhov s panónskymi, podobne sa striedajú druhy západné s východnými. Celkove sa tu nachádza vyše 100 druhov vtákov, 40 druhov cicavcov, asi 20 druhov rýb, veľké množstvo bezstavovcov. Mnohé z týchto žijúcich živočíšnych druhov sú zákonom chránené.

Zo zástupcov fauny si pozornosť zaslúži výskyt rysa a mačky divej ako pôvodných šeliem. Ďalej sa v nej vyskytuje jelenia, v nižších polohách srnčia a diviacia zver. Zo vzácných dravcov sa v oblasti vyskytuje orol krikl'avý, orol kráľovský, hadiar krátkoprstý a včelár obyčajný. Treba spomenúť aj veľmi vzácneho jariabka hôrneho, ktorého stavy sú už pomerne nízke. Územie je bohaté aj na mnohé vzácne a chránené bezstavovce, ako sú napríklad fúzač obrovský, nosorožtek obyčajný, cikáda viničová, sága stepná. Z motýľov jeto napr. jasoň chochlačkový, vidlochvost ovocný a feniklový, z pavúkov stepník červený (<http://www.skonline.sk/chko.php?id=23>, 1.4.2009).

2.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Obec je elektrifikovaná, plynofikovaná je len jedna ulica v časti obce Dolina. Obyvatelia sú napojení na verejný vodovod. Obec nemá vybudovanú splaškovú kanalizáciu s pripojením na ČOV. Dažďová kanalizačná sieť je riešená sporadicky prostredníctvom rigolov popri ceste. Pokrytie mobilných operátorov je nasledovné T - mobile 90 %, Orange 100 %. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na Internet prostredníctvom telefónnej linky, Wi-Fi, prípadne prostredníctvom mobilných operátorov. Do budúcnosti sa ráta s rozšírením pokrytia územia obce bezdrôtovým miestnym rozhlasom – už máme bezdrôtový rozhlas.

Infraštruktúra	jednotka	súčasný stav	budúci stav
Pošta	ano/nie	nie	nie
Káblková televízia	ano/nie	nie	nie
Verejný vodovod	pokrytie v %	90%	100%
Vlastný zdroj pitnej vody	názov/výdatnosť	-	-
Verejná kanalizácia dažďová	pokrytie v %	0%	50%
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	pokrytie v %	0%	50%
Rozvodná sieť plynu	pokrytie v %	10%	10%
	DSL	ano	ano
pripojenie na sieť internet	ISDN	ano	ano
	EDGE	áno	áno
	Wi-Fi	nie	nie

verejný internet	ano/nie	nie	nie
verejný prístupový bod	ano/nie	ano	ano
internetová kaviareň	ano/nie	nie	nie
počet počítačov pre prístup do siete Internet	počet	0	1
pokrytie signálom Orange	%	70	100
pokrytie signálom T-mobile	%	70	100
verejnú studne	počet	0	0
pramene pitnej vody	počet/výdatnosť	-	-
vodojemy	počet/objem	7/500m3	5/700m3
priemyselná zóna - výrobná	počet firiem	3	3
priemyselná zóna - skladové hospodárstvo	skladová plocha v m3	0	0
skládky TKO	ano/nie	nie	nie
separovaný zber	ano/nie	ano	ano
zberný dvor pre separovaný zber	ano/nie	nie	ano
kompostovisko	ano/nie	nie	ano
cintorín	počet	1	1
dom smútku	počet	1	1

Zásobovanie pitnou vodou

Na území obce je vybudovaná verejná vodovodná sieť. Pokrytie vodovodnou infraštruktúrou je 90 %. V obci je vybudovaných sedem vodojemov o objeme 500 m³, ktoré v súčasnosti kapacitne nevyhovujú. Objekty a zástavba rodinnými domami nachádzajúce sa na území obce sú zásobované vodou aj z vlastných vodných zdrojov – studní, avšak len zriedkavo. Kvalita vody nie je sledovaná a v mnohých prípadoch môže byť aj nevyhovujúca - hlavne v nižšie položených miestach obce.

V záujmovom území v súčasnosti sú vybudované vodohospodárske technicko - infraštruktúrne siete. Zásobovanie obce ako súčasť skupinového vodovodu je zabezpečené cez potrubie, ktoré je napojené na zásobovacie potrubie. Trasa potrubia je vedená pozdĺž štátnej cesty a v intraviláne obce Pitelová pozdĺž miestnych komunikácií.

Ochrana pred povodňami

V rámci eliminovania možných lokálnych záplav resp. podmáčania pôdy na toku Hron je potrebné pravidelne čistiť resp. stabilizovať koryto, tak aby pri zvýšených zrážkach nedochádzalo k zaplavovaniu pozemkov v ich tesnej blízkosti, teda v spodnej časti katastra obce.

Čistenie splaškových odpadových vôd

V súčasnosti nie je v obci vybudovaná funkčná splašková kanalizačná sieť. Objekty občianskeho vybavenia a realizované rodinné domy majú vlastné žumpy. Podľa STN 736701, ak vodohospodársky orgán oprávnený povoľovať vodohospodárske dielo neurčí šírku ochranného pásma kanalizácie, tak je potrebné dodržať ochranné pásmo v šírke 3,0 m od okrajov pôdorysných rozmerov kanalizačnej stoky a súvisiacich objektov. V ochrannom pásme je možné robiť akúkoľvek stavebnú činnosť len so súhlasom správcu kanalizácie.

Odvádzanie dažďových vôd

Obec Pitelová je členitá obec, ktorá má vybudované provizórne ochranné technické zariadenie pre odvádzanie dažďových povrchových vôd a to otvorené rigoly pozdĺž miestnych komunikácií a štátnej cesty. Dažďové vody stekajúce z vyššie položených terénov širšieho okolia obce, i v samotnej obci sú zachytávané systémom týchto odvodňovacích priekop.

Zásobovanie elektrickou energiou

Obec Pitelová je zásobovaná elektrickou energiou zo samostatných transformačných staníc. Stanice slúžia pre zásobovanie maloodberateľov pomocou distribučnej elektrickej siete NN, časť výkonu využívajú podnikateľské subjekty. Trafostanice sú pripojené pomocou 22 kV prípojkového vedenia VN AIFe na jestvujúcu VN linku AIFe. Vzdušné vedenie 22 kV, prechádzajúce do obce zo západu od mesta Žiar nad Hronom, sa postupne do spodnej časti dostáva do zastavaného územia obce.

NN vzdušné vedenie je v dobrom stave. Vedenie je realizované na betónových podperných bodoch nepoškodených. Hlavné vetvy vzdušného vedenia sú vedené pozdĺž hlavnej cesty, miestami v súbehu s telefónnym vedením a vedením dedinského rozhlasu. Rozvádzače NN umiestnené na stožiarových trafostaniciach vyhovujú požiadavkám pre zásobovanie elektrickou energiou. Podzemné káblové vedenie je v obci realizované v malej miere. Len niektoré prípojky k rodinným domom sú vedené

káblovým vedením v zemi. Pri výstavbe stavebných objektov a inžinierskych sietí treba toto vedenie rešpektovať. V obci sú objekty s veľkými nárokmi na elektrickú energiu, ktoré sú zásobované zo samostatných trafostaníc.

Plynofikácia obce

Obec je napojená na zdroj zemného plynu – stredotlaký plynovod. Pokrytie obce je 10 %. Stredotlaký prírodný plynovod je vedený z južnej časti chotára obce. Do hornej časti obce sa v dôsledku složitého reliéfu nedostáva. V spondej časti obce sú vybudované miestne uličné plynovody. Plynovody sú vedené okrajmi miestnych komunikácií. Prírodný plynovod je vedený chotárom obce. Distribučný systém plošného zásobovania plynom v obci je zrealizovaný ako strednotlakový rozvod s prevádzkovým tlakom do 100 kPa. Hlavný tranzitný plynovod prechádza južnou časťou katastra obce v smere V – Z. Ide o vysokotlakový plynovod s distribučným tlakom do 300 kPa o priereze 25 DN.

Trasa hlavného STL rozvodu je uložená v miestnej komunikácii po celej dĺžke trasy a STL rozvod je zrealizovaný v jednotlivých uliciach, čím sú vytvorené podmienky pre pripojenie všetkých rodinných domov a občianskej vybavenosti podľa individuálnych požiadaviek obyvateľov obce.

Pre rodinné domy a nízkopodlažné objekty bez centrálnej dodávky tepla a teplej vody je komplexné používanie plynu pre potreby vykurovania, ohrevu teplej vody a varenia. Plynové vykurovanie má obvykle formu ústredného vykurovania, len výnimočne sa realizuje samostatnými plynovými pecami.

V objektoch občianskej vybavenosti a drobného priemyslu sa zemný plyn používa na vykurovanie, ohrev teplej vody a technologické potreby.

Zásobovanie teplom

Tepelná energia je používaná predovšetkým na vykurovanie objektov a prípravu teplej úžitkovej vody. Spotreba tepelnej energie je svojim charakterom sezónna. Počas trvania letného obdobia je jej denný odber relatívne rovnomerný s malými výkyvmi. Pre pokrytie spotreby energie sú k dispozícii nasledovné zdroje: zemný plyn, kvapalné palivá, napr. ľahký vykurovací olej alebo skvapalnený propán, ktoré je možné dovážať pomocou zásobovacích automobilov na miesto spotreby v letnom období, pevné palivo napr. čierne uhlie, elektrická energia z jestvujúcej elektrickej siete a nakoniec slnečná energia a iné obnoviteľné druhy energie.

Verejné osvetlenie

Osvetlenie ciest, komunikácií a verejných priestranstiev je vybudované žiarivkami, ktoré sú pomocou výložníkov uchytené na podperných bodoch vzdušnej sekundárnej siete NN. Rozvod medzi svietidlami je vodičom AlFe, ktorý slúži ako fáza VO vzdušnej sekundárnej siete NN. Ovládanie VO je centrálné prostredníctvom impulzných káblov pri transformátorových staniciach. Do budúcnosti sa odporúča budovať verejné osvetlenie LED diódovými svietidlami, ktoré budú upevnené na bezpäťcových osvetľovacích stožiaroch. Ovládanie navrhovaného osvetlenia je potrebné napojiť pomocou impulzného kábla na centrálny impulz VO obce pri transformátorovej stanici.

Rádiokomunikácie

V obci príjem televízneho signálu zabezpečovaný televíznym prekrývačom TVP. Signál ku koncesionárom sa dostáva na kvalitnej úrovni. V obci nie je vybudovaný aj rozvod káblovej televízie.

Miestny rozhlas

Rozhlasová ústredňa je umiestnená v budove obecného úradu.

Telekomunikácie

Pošta - poštovú službu v obci zabezpečuje prevádzka Pošty obce Trnavá Hora.

Telekomunikácie - z hľadiska telekomunikačného členenia obec sa nachádza v UTO Žiar nad Hronom, ktorý je súčasťou tranzitného telefónneho obvodu TTO Zvolen so začlenením v primárnom centre PC Zvolen. V obci je zriadená digitálna ústredňa RSU, jej umiestnenie je vo vlastnom telekomunikačnom objekte. Miestna telefónna sieť v obci a jej miestnych častiach je prevedená káblami v zemi a vzdušným vedením. Pripojenie telefónnych účastníkov je z UR osadených na stĺpoch, vzdušnými vedeniami.

Telefónna ústredňa má kapacitu na rozšírenie počtu účastníkov v novej IBV, v novej občianskej vybavenosti a v novej výrobe. Rozšírenie telefónnej siete je navrhované samonosnými telekomunikačnými káblami na drevených podperných bodoch. Budovanie vykryvačov operátorov mobilných sietí (T-mobile, Orange,...) nie je potrebné.

Cintorínske služby

Obec má 1 cintorín (ochranné pásmo 50 m) a jeden dom smútku. Cintorín je oplotený a miestami obrastený kríkmi. Je vhodné previesť po celom jeho obvode ozelenenie oplotenia a tým vytvoriť izoláciu od obytných priestorov. Do priestoru cintorína navrhujeme umiestnenie kontajnerov menšieho typu, s ktorým by neboli problémy pri odvoze (využitie traktora). V cintoríne odporúčame realizovať výsadbu estetickéj parkovej zelene a rekonštrukciu a dostavbu chodníkov. Podľa potreby sa realizuje modernizácia domu smútku.

2.4 DOPRAVA

Doprava predstavuje jeden z kľúčových faktorov rozvoja obce Pitelová pričom sama o sebe nie je cieľom, ale prostriedkom hospodárskeho rozvoja a predpokladom k dosiahnutiu sociálnej a regionálnej súdržnosti. Rezort dopravy si v súlade so zásadami trvalo udržateľného rozvoja vytýčil v rámci dopravnej politiky SR globálny cieľ, ktorým je trvalo udržateľná mobilita. Môžeme ju definovať ako dlhodobé zabezpečenie neustále narastajúcich prepravných potrieb spoločnosti (prepravy tovarov a osôb) v požadovanom čase a kvalite, s maximálnou efektívnosťou, pri súčasnom znižovaní negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie a zdravie obyvateľov.

Trasovanie a výstavba dopravnej infraštruktúry v obci, vychádzajúca z prepravných požiadaviek jej obyvateľov a hospodárskych subjektov v nej žijúcich a činných, je podmienená miestnym územným členením a charakterom územia (napríklad chránené územia).

Cieleným zosúladením všetkých faktorov pri územnom plánovaní vrátane plánovania dopravnej infraštruktúry (efektívnym využitím územia) a rešpektovaním špecifických daností regiónu je snaha doceliť trvalo udržateľný charakter životného prostredia.

	jednotka	súčasný stav	budúci stav
Infraštruktúra			
chodníky popri cestách	km cca.	1	1
miestne komunikácie	km cca.	12	13
štátne komunikácie	km cca.	8	8
	obecný úrad	20	20
	ZŠ, MŠ	0	0
	cintorín	20	20
počet parkovacích miest	športová infraštruktúra	15	15
	dom kultúry	20	20
	oddychové zóny	0	0
	obchodné jednotky	0	0
	kostol	1	1
počet zastávok SAD	počet	7	7
Najbližšia zastávka vlakov	áno/nie	nie	nie

Štátne cesty

V prietahu cez obec je vybudovaná cesta III triedy v šírke vozovky cca. 6,0 m. Kryt vozovky je živičný v pomerne zlom stave. Pozdĺž komunikácie nie je vybudovaný ani jednostranný chodník, čo znižuje bezpečnosť chodcov. V budúcnosti nie je možné v dôsledku nedostatku priestoru vybudovať chodník. V obci je pozdĺž komunikácií vybudovaných 7 autobusových zastávok, na ktorých nie sú ani čiastočne vybudované zastávkové pruhy pre stojace autobusy.

Južnou časťou katastra prechádzajú dve štátne komunikácie. Ide o cestu R1 E 571 (Trnava križovatka s D1 - Sereď - Nitra - Žarnovica - Žiar nad Hronom - Zvolen - Banská Bystrica). Spojnicu s nadradenou dopravnou sieťou tvorí cesta III. triedy prechádzajúca južnou časťou katastra v súbehu s riekou Hron v smere Hronská Dúbrava – Žiar nad Hronom.

Miestne komunikácie

Na hlavnú komunikačnú kostru, ktorú tvorí vyššie uvedená cesta III. triedy, sú napojené miestne komunikácie. Prevažne majú tieto komunikácie živičný kryt. Smerové vedenie a šírkové usporiadanie týchto komunikácií nie vždy zodpovedá STN 736110, čo je do istej miery ovplyvnené aj existujúcou zástavbou. Odvodnenie týchto ciest je riešené do príľahlej zelene alebo priekop. Pozdĺž štátnej cesty je

vedená miestna komunikácia v celej dĺžke v zastavanom území obce. Celková dĺžka komunikácií je cca. 12 km.

Prevádzkové plochy, parkoviská

Plochy tohoto typu sú vybudované v časti obce pri obecnom úrade s domom kultúry, kde sú k dispozícii parkovacie plochy pre 20 automobilov. V blízkosti parkoviska sa nachádza parkovisko s 20 parkovacími plochami, pri športovej infraštruktúre sa nachádza 15 parkovacích miest.

Autobusové zastávky

V intraviláne riešenej obce sa nachádza 7 autobusových zastávok, ktoré je nutné dobudovať a rekonštruovať podľa platných noriem STN. Všetky sa nachádzajú v obci. Relatívne vysoký počet súvisí so zložitou zástavbou obce, ktorá je členená do niekoľkých častí – Čierne zeme, Záhrady a Samotný intravilán obce Pitelová.

Dopravné plochy, zariadenia

Okrem spomenutých parkovísk, prevádzkovej plochy a autobusových zastávok sa v riešenej obci iné dopravné zariadenia nenachádzajú.

Pešie komunikácie

V intraviláne riešenej obce sú len z časti vybudované chodníky. Celková dĺžka chodníkov predstavuje cca. 1 km. Treba uvažovať s dobudovaním nekolíznych peších komunikácií v zastavanom území obce, v priestore, kde to umožňuje šírkové usporiadanie. Tieto by mali byť riešené osobitnou projektovou dokumentáciou.

Funkčné vyhodnotenie dopravných trás

Z dopravného hľadiska má pre obec najväčší význam cesta III. triedy, ktorá prechádza obcou a prakticky zabezpečuje spojenie obce prostredníctvom cesty E 571 s okolím a najbližšími pracovnými centrami (Žiar nad Hronom, Zvolen). Táto cesta je zaradená ako zberná komunikácia. Komunikácie, ktoré sa nachádzajú v intraviláne sú vedené ako obslužné a prístupové.

Železničná doprava

Táto sa v riešenom území vyskytuje. Prechádza južnou časťou katastra obce. Ide o železničnú trať č. 150. Vyššie v obci prechádza trať č. 170 (ktorá smeruje na Vrútky). Železničná stanica sa tu však nenachádza. Najbližšia zastávka vlakov sa nachádza v susednej obci Trnavá Hora.

Vodná doprava

Táto sa v riešenom území nevyskytuje.

Letecká doprava

V katastrálnom území Pitelová sa nenachádza žiadne letisko. Najbližšie civilné letisko sa nachádza v meste Sliač. Medzinárodné letisko Sliač, známe aj pod historickým názvom z druhej svetovej vojny, „Tri Duby“ sa nachádza na území Stredného Slovenska, priamo v strede medzi dvomi metropolitnými mestami tohto regiónu, Zvolen a Banská Bystrica. Letisko dotvára komplex dopravnej infraštruktúry Stredoslovenského regiónu. V roku 1991 letisko splnilo podmienky pre udelenie štatútu medzinárodného letiska. Týmto výrazným medzníkom bolo Stredoslovenskému regiónu umožnené priame spojenie so zahraničím a tým aj zväčšenie jeho dynamiky všestranného rozvoja a rastu.

Cyklistické trasy

V riešenej obci takéto trasy momentálne nie sú, ale v návrhovom období sa s ich výstavbou uvažuje po hlavnej obecnej komunikácii, ako aj s možnosťou využitia poľných ciest v napojení na regionálnu cyklotrasu s možnosťou ďalšieho napojenia na nadregionálne cyklotrasy, resp. na kultúrno – historické centrá, ako sú Kremnica.

2.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Kvalitné životné prostredie je jednou zo základných podmienok existencie ľudstva. Vzrastajúce problémy spojené práve so zhoršovaním kvality životného prostredia vedú ku koncentrácii úsilia štátov

Európy a hlavne novo rozšírenej Európskej únie eliminovať negatívne zásahy do životného prostredia a naprávať škody spôsobené v minulosti.

Východiskom na riešenie ekostabilizačných opatrení v katastrálnom území obce Piteľová je súčasná krajinná štruktúra, ktorá odráža využitie zeme a predstavuje ťažiskový krok rôznych analýz potrebných pri tvorbe M - ÚSES. Súčasná krajinná štruktúra (ďalej SKŠ) v území je odrazom pôsobenia ľudskej činnosti na biotické a abiotické zložky krajiny a zároveň odzrkadľuje stupeň antropogénnej premeny krajiny. SKŠ odráža vzájomnú kombináciu súboru prvkov prírodného, poloprirodného (človekom pozmenené prvky krajiny štruktúry) i umelého charakteru (človekom vytvorené prvky krajiny štruktúry). Na základe zastúpenia a plošiny rozlohy jednotlivých prvkov SKŠ môžeme hodnotiť súčasný stav antropizácie územia, či ide o územie prirodzené s vysokou krajinoekologickou hodnotou, alebo naopak o územie antropicky silne pozmenené s nízkou krajinoekologickou hodnotou.

Operačný program Kvalita Životného prostredia vychádza z výsledkov analýzy súčasnej environmentálnej situácie na Slovensku. Zároveň zohľadňuje záväzky Slovenskej republiky vyplývajúce z Integrovannej aproximačnej stratégie v kapitole Životné prostredie a z prechodných období stanovených počas rokovaní o pristúpení SR k EÚ. Zároveň berie do úvahy platné právne predpisy EÚ v oblasti životného prostredia, medzinárodné dohovory a tiež legislatívne opatrenia, prijatie ktorých sa očakáva v priebehu programového obdobia 2007 - 2013.

Starostlivosť o územie

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno – historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie je v súčasnosti upravené zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov. Územno - plánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie v obci. Základným nástrojom územného plánovania je územný plán obce. Územný plán obce je výsledok formálneho plánovania a je územnoplánovacím dokumentom v zmysle zákona č.50/1976 Zb. (zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov) a v zmysle vyhlášky č.84/1976 Zb. (o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii) v znení neskorších predpisov. Základným pre obec je územný plán sídelného útvaru (ÚPN SÚ), ktorého záväzná časť sa po schválení obecným zastupiteľstvom stáva všeobecne záväzným nariadením obce. Obstarávateľom ÚPN obce (alebo zóny) je obecná samospráva.

Obec nemá v súčasnosti spracovaný územný plán.

Ochrana ovzdušia

Na ochranu ovzdušia v obci pred potenciálnymi a reálnymi zdrojmi znečistenia slúži zákon č. 309/1991 Zb. o ochrane ovzdušia pred znečisťujúcimi látkami v znení neskorších predpisov. Upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri ochrane ovzdušia pred vnášaním znečisťujúcich látok ľudskou činnosťou a spôsobom obmedzenia následkov znečisťovania. V zákone sú definované znečisťujúce látky, zdroje znečisťovania, povinnosti právnických a fyzických osôb ako aj prevádzkovateľov zdrojov znečistenia ovzdušia, poplatky a pokuty za znečisťovanie ovzdušia. Definované sú veľké zdroje znečistenia ovzdušia ako technologické celky so súhrnným tepelným výkonom 50 MW alebo vyšším. V samotnom sídle sa výroba výrazne znečisťujúca ovzdušie nenachádza.

Hlavným zdrojom znečisťovania priemyselná výroba a teplotenská výroba v okresnom meste Žiar nad Hronom a Zvolen, diaľkový prenos z okresu Zvolen.

Líniovým zdrojom znečistenie ovzdušia z automobilovej dopravy sú komunikácie – cesta III. triedy a cesta E 571 prechádzajúca južnou časťou katastra obce. Na tomto úseku v čase zvýšenej dopravnej záťaže prichádza k zvýšeniu prašnosti a tiež emisií z dopravných prostriedkov. Územie centrálnej časti Banskobystrického kraja v tejto oblasti patrí z hľadiska čistoty ovzdušia k zaťaženým oblastiam ale nevyžaduje v tomto smere osobitnú ochranu. Vzhľadom ku všeobecne priaznivým klimatickým a mikroklimatickým pomerom, je územím veľmi dobre prevetrávaným, v dôsledku čoho dochádza k pomerne rýchlemu a účinnému rozptylu emitovaných znečisťujúcich látok.

K najväčším znečisťovateľom patrí hlinikáreň v Žiari nad Hronom; SSE a.s., Tepláreň Zvolen, Bučina a. s. Zvolen a ďalšie. Výrazná pozitívna zmena v produkcii emisií pri výrobe hliníka nastala v ZSNP a.s. Žiar nad Hronom (pokles HF v roku 1997 o 55% vzhľadom k roku 1996). K podstatnému zníženiu fluórových a dechtových exhalátov s obsahom polycyklických uhľovodíkov došlo v dôsledku zmeny technológie výroby hliníka, pri ktorej vznikajúce exhaláty sú recyklované a navracané späť do výroby so vstupnou surovinou.

Hlukové pomery z dopravy

V zmysle Nariadenia vlády SR č. 40/2002 Z. z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami najvyššie prípustné hodnoty hluku z dopravy vo vonkajších priestoroch v obytnom území cesty I. a II. triedy, zberných mestských komunikácií a hlavných železničných ťahov sú povolené pre deň LA eq,p = 60 dB a v noci LA eq,p = 50 dB. Hlavná dopravná záťaž v katastrálnom území je na ceste III. triedy, ktorá prechádza cez obec a R1 E 571.

Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je Zákon 79/2015 Z.z. **Zákon o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov** zo 17. marca 2015. Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Programov odpadového hospodárstva“. Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia a následne samosprávny kraj, obec a pôvodca odpadu.

Táto základná právna norma na úseku odpadov a odpadového hospodárstva upravuje práva a povinnosti právnických a fyzických osôb pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi, pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, zodpovednosť za porušenie povinností na úseku odpadového hospodárstva.

Nová stratégia v oblasti odpadov v rámci Európskej únie spočíva v snahe urobiť z Európy spoločnosť využívajúcu recykláciu, ktorá predchádza vzniku odpadov a využíva ich ako suroviny.

Odstraňovanie tuhého komunálneho odpadu v obci Pitelová je riešené na legalizovanej skládke. Obec má upravené nakladanie s komunálnym odpadom a drobnými stavebnými odpadmi, vznikajúcimi v obci cez VZN. Separovaný zber využiteľných zložiek komunálneho odpadu je v súčasnosti organizovaný v rôznych formách, separované zložky budú využité ako druhotné suroviny. Likvidáciu komunálneho odpadu sa odporúča riešiť v súlade so širšími vzťahmi v okrese v návaznosti na zákon o odpadoch.

Ukazovateľ	Hodnota
Skládka komunálneho odpadu	nie
Množstvo komunálneho odpadu v tonách	153,9
Využívaný komunálny odpad v tonách	19,5
Zneškodňovaný komunálny odpad v tonách	98,5

www.statistics.sk

V súčasnosti sa v riešenom území nenachádza organizovaná skládka odpadu, ani žiadne rozsahom väčšie divoké skládky, je však nutné jednoduchou formou upozorňovať obyvateľov obce na likvidáciu odpadu formou jeho triedenia. Počas celého sledovaného obdobia prevyšovali výdavky príjmy z tejto činnosti.

V programovacom období obec v oblasti odpadov plánuje zriadiť zberný dvor pre separovaný zber. V prípade separácie rozšíri aktivity o viaceré komodity. Uvedené aktivity budú pôsobiť na znižovanie zaťaženia obecného rozpočtu, ako aj životné prostredie.

Lesné hospodárstvo

Lesy sú jednou zo základných zložiek životného prostredia. Ovplyvňujú a zlepšujú podnebie, vodné a pôdne pomery, vytvárajú prirodzené prostredie pre mnohé druhy rastlín, živočíchov a ich spoločenstvá, sú zdrojom zdravia, osvieženia a poskytujú trvalý zdroj dreva. S rozvíjajúcim sa hospodárstvom človek využíval lesy ako ľahko prístupnú surovinu a z hľadiska jej obnoviteľnosti aj ako zdroj ľahko obnoviteľnej suroviny. V minulom období dochádzalo k intenzívnemu pretváraniu krajiny na poľnohospodársku krajinu.

Ukazovateľ	jednotka	Hodnota
lesné hospodárstvo	hosp. lesy v ha.	436
	súkromné v ha	138

štátne v ha	0
cirkevné v ha	298
obecné v ha	0

OcÚ Pitelová

Lesný fond v obci a jej okolí obhospodarujú Lesy SR, š.p. odštepny závod Žarnovica. Odštepny závod Žarnovica ako súčasť štatných Lesov Slovenskej republiky, š.p. B. Bystrica je tvorený zo štyroch lesných správ. Sú to Lesná správa Žarnovica, Lesná správa Brod, Lesná správa Žiar nad Hronom a Lesná správa Šašovské Podhradie. Okrem toho sa v tejto oblasti pracuje aj Urbárske a pasienkove spoločensko Pitelová, a M&J business. V drevinom zložení majú prevahu zmiešané dubovo-bukové a bukové porasty, kedy celkové zastúpenie listnatých drevín je 75% s podielom buka viac ako 46%. Z ihličnatých drevín je u nás zastúpený predovšetkým vo vyšších polohách rastúci smrek, jedľa a smrekovec, na južných a suchých stanovištiach borovica (www.lesy.sk, 1.4.2009).

Pôda

Kvalita pôdy patrí medzi najvýznamnejšie faktory využívania a rozvoja územia obce. Vzhľadom k veľmi dlhému času jej obnovy je potrebné v maximálnej miere zohľadňovať jej prirodzené vlastnosti. Rozsah pôdneho fondu je obmedzený, a práve preto musí byť v plnom rozsahu racionálne využívaný. Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerne meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno - imisná kontaminácia pôd.

Najrozsiahléjšie škody na pôdnom fonde boli spôsobené exhalátmi z priemyselnej výroby, ktoré boli emitované v Žiarskej kotline a v oblasti Banskej Bystrice. Pre Žiarsku kotlinu je charakteristický vplyv emisií fluóru, najmä v okolí Alobalca a.s. v Žiari nad Hronom. Obsah vodorozpustného F v pôde sa v danej lokalite pohybuje prevažne od 35 mg.kg⁻¹ v blízkosti zdroja, až po 5 mg.kg⁻¹ juhovýchodne od zdroja. Výmera kontaminovanej pôdy v území Žiar nad Hronom - Lovčica - Trubín - Stará Kremnička - Dolná Trnávka je 9 048 ha. Jedná sa o pôdu, na ktorej je potrebné zaviesť osobitný spôsob využívania zameraný na obmedzenie pestovania potravinárskych pšeníc a obilných miešaniek. Uprednostovať by sa mali oševné postupy s protieróznym účinkom. (<http://www.sazp.sk>, 1.4.2009)

Kontaminácia pôdy

Dotknuté územie, napriek skutočnosti, že sa vyznačuje vysokým stupňom poľnohospodárskej produkcie, patrí k oblastiam s menej kontaminovanými pôdami. Pri poľnohospodárskych pôdach možno reálne predpokladať, že vzhľadom na súčasnú ekonomickú situáciu v poľnohospodárstve dochádza v týchto pôdach k úbytku rezíduí priemyselných hnojív a pesticídov. V zastavanom území sa kontaminované pôdy nachádzajú v okolí komunikácií a hospodárskeho dvora poľnohospodárskeho družstva. Tiež sa vyskytujú určité formy znečistenia pôd na okraji zástavby obce spojené so spôsobom bývania v dotknutom území, najmä z pestovateľskej činnosti a drobnochovateľstva.

Degradácia pôdy eróziou

Vonkajšími faktormi mechanickej degradácie pôd sú vietor a zrážky podporované typom reliéfu a antropogénnou činnosťou. Reliéf v riešenom území je z prevažnej hornatý, bez prejavu vodnej erózie. Erózia v menšom meradle sa môže prejavovať aj v blízkosti vodného toku **Hron**, kde sú procesy zmyývania a akumulácie intenzívnejšie. Na druhej strane odkrytý terén s prevahou poľnohospodársky obrábanej ornej pôdy poskytuje priam ideálne podmienky pre veternú eróziu, najmä v mimovegetačnom období.

Správa povodí

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone NR SR č. 184/2002 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon) s účinnosťou od 1. júna 2002. Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie.

Ohrozená oblasť spadá do povodia rieky Hron. Kvalita vody v hodnotení ukazovateľov kyslíkového režimu až po miesto odberu Hron - Budča sa pohybovala v II. a III. triede čistoty. Od miesta odberu Budča po miesto odberu Kalná nad Hronom v dôsledku zvýšenej CHSKCr sa kvalita vody zhoršila z III. na IV. triedu čistoty a vysoký obsah NL spôsoboval až V. triedu čistoty. Zvýšený obsah ťažkých kovov bol zaznamenaný v lokalite odberových miest Žiar nad Hronom, Žarnovica a Tekovská Breznica (Zn-IV., Hg, Pb a Cu - II. trieda čistoty). V celej oblasti boli namerané vysoké hodnoty NEL a koliformných baktérií, ktoré zodpovedajú IV. a V. triede čistoty.

Podzemné vody

Jedným z významných znečisťovateľov podzemných vôd v riešenom území je poľnohospodárska výroba. Dokumentuje to jednak chemické zloženie jeho podzemných vôd (ktoré vykazuje charakteristickú priestorovú zonálnosť) ako aj výsledky hydrometrických meraní tokov.

Povrchové vody

K najväčším znečisťovateľom vôd patria odpadové vody z domácností, priemyselnej a poľnohospodárskej výroby a komunálne odpadové vody. Povrchové vody a vodné toky v riešenom území sú kontaminované ďalej predovšetkým splachmi humusu, pôdy (zeminy), hnojív, pesticídov vrátane vyvezených splaškov z polí a záhrad. Vďaka starostlivosti a kontrole zo strany obecného úradu sú prípady hádzania domového odpadu, kovového šrotu, obalov do vodných tokov skôr ojedinelé a periodicky sa odstraňujú. Značný rozsah chemického znečistenia predstavujú poľnohospodárske závody a nelegálne skládky odpadov, z ktorých sú často vylúhované aj toxické látky znečisťujúce povrchové i podzemné vody.

Zásobovanie pitnou vodou

V zmysle zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení je obec zodpovedná za zásobovanie obce pitnou vodou a zodpovedá za odvádzanie odpadových vôd, ktoré vzniknú na území obce. Obec je v súčasnosti zásobovaná pitnou vodou zo skupinového vodovodu. Obec je pokrytá na 90 % územia vodovodnou infraštruktúrou. V obci je vybudovaných 7 vodojemov o objeme 500 m³.

2.6 OBYVATEĽSTVO

Oblasť ľudských zdrojov je zameraná na rozvoj, vzdelanosti, zamestnanosti a trhu práce. Oblasti identifikované na lokálnej úrovni sú relevantné s Národným plánom zamestnanosti.

Ukazovateľ	Hodnota
Počet obyvateľov k 31.12.2020 spolu	646
muži	316
ženy	330
Predproduktívny vek (0-14) spolu	70
Produktívny vek (15-54) ženy	198
Produktívny vek (15-59) muži	235
Poproduktívny vek (55+Ž, 60+M) spolu	143
Počet sobášov	9
Počet rozvodov	1
Počet živonarodených spolu	10
muži	5
ženy	5
Počet zomretých spolu	10
muži	5
ženy	5
Celkový prírastok (úbytok) obyv. spolu	20
muži	12
ženy	8

www.statistics.sk

Z hľadiska vierovyznania je obec heterogénna. Dominantná časť obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckemu (89,61 %) a malá časť k evanjelickému vierovyznaniu (0,45 %). Približne 7,57 % obyvateľov je bez vierovyznania.

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa všetci (98,37 %) obyvatelia hlásia k Slovenskej národnosti. V obci žije zanedbateľný počet obyvateľov českej, rusínskej a maďarskej národnosti.

2.7 VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

Vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce má nasledovné zloženie. Najväčší počet obyvateľov v mužskej populácii disponuje základným vzdelaním a účňovským vzdelaním bez maturity. Minimálne percento

prípadá na obyvateľov s vyšším odborným vzdelaním a vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa. V prípade ženskej populácie prípadá najväčší počet obyvateľov na základné vzdelanie.

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra negatívny pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci zvyšovať počet obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním. Vývoj vzdelanostnej štruktúry sa v sledovanom období vyvíjal smerom k znižovaniu počtu obyvateľov s učňovským vzdelaním.

Vývoj nezamestnanosti

Od roku 1989 sa na vývoji zamestnanosti začalo výrazne prejavovať spomalenie dynamiky hospodárskeho rastu. Obnova tvorby pracovných miest a zrýchlenie dynamiky sa prejavilo koncom 90. tých rokov minulého storočia. V súčasnosti pre celú ekonomiku je charakteristická vysoká miera nezamestnanosti a nízka tvorba nových pracovných miest. Svetová hospodárska kríza ovplyvnila nezamestnanosť v celom regióne. Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti zaznamenával až do roku 2007 klesajúci trend. Zlepšovanie situácie bolo výsledkom investícií, ktoré boli hlavným zdrojom tvorby nových pracovných miest v mestách Žiar nad Hronom a Zvolen.

Štruktúra evidovaných nezamestnaných z hľadiska ich dosiahnutého vzdelania bola totožná s celoslovenskými štatistikami. Najväčší podiel na nezamestnanosti v obci v sledovanom období pripadal na obyvateľov vyučených a obyvateľov s SOU bez maturity a s maturitou a so základným vzdelaním. Najväčší počet nezamestnaných obyvateľov pripadal na skupinu vo veku od 35 do 39. Významným ukazovateľom na trhu práce doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. Dve najväčšie skupiny tvorili dlhodobo nezamestnaní s dĺžkou evidencie od 7 do 12 mesiacov a viac ako 2 roky.

V súčasnosti je vďaka celkovej konjunktúre nezamestnanosť na nízkej úrovni. V rámci okresu dosahuje 4,79 %, čo je mimoriadne dobrý výsledok, ktorý dáva optimistický výhľad do budúcnosti pre celý región.

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonáva politiku zamestnanosti. ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôbovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytvárania nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVaR v Žiari nad Hronom, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných. Obec spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (AFTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov AFTP predovšetkým podporuje vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci malých obecných služieb. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

Štruktúra zamestnanosti

Reštrukturalizácia ekonomiky od konca osemdesiatych rokov mala významný dopad aj na zamestnanosť obyvateľstva v obci. Zmeny sa dotkli predovšetkým väčšiny priemyselných odvetví. Najviac obyvateľov bolo zamestnaných v oblasti potravinárskeho priemyslu a v oblasti metalurgického priemyslu – spracovanie hliníka v meste Žiar nad Hronom / Ladomerská Vieska.

Celkovo v priemyselných odvetviach pracovalo v sledovanom období od 4 do 21 % obyvateľstva. V nepriemyselných odvetviach bolo najviac obyvateľov obce zamestnaných v poľnohospodárstve a stavebníctve. V priemere pripadal v sledovanom období na uvedené odvetvia podiel na zamestnanosti od 8 do 20 %.

Najmenší podiel v nepriemyselných odvetviach pripadol na poštové a telekomunikačné služby a peňažníctvo a poisťovníctvo.

2.8 BÝVANIE

V 2001 tvorilo v obci bytový fond 256 rodinných domov. Trvalo neobývaných domov bolo 73.

Rozvoj v oblasti výstavby bytov

Nakoľko obec nemá dostatočné prostriedky na rozvoj bytového fondu, vo väčšine prípadov sa uskutočňuje výhradne z prostriedkov jednotlivých domácností. Investičné aktivity obce by sa mohli zameriavať hlavne na zabezpečenie územno - plánovacej dokumentácie, prípravu plôch pre IBV a výstavbu nájomnej bytovej výstavby, čo je však málo pravdepodobné.

Základné údaje o domovom a bytovom fonde

Nasledujúca tabuľka prezentuje stav bytového fondu v roku 2001. V obci bolo v roku 2001 evidovaných 256 domov, z čoho 73 domov bolo neobývaných. V obci sa nenachádzajú bytové domy.

Ukazovateľ	SĽDB 1991	SODB 2001
Domy spolu	256	256
Trvale obývané domy spolu	206	183

Ukazovatele úrovne bývania a vybavenosti boli nasledovné: na jeden byt v obci v priemere pripadali 4,2 osoby, pričom na jednu osobu pripadlo v priemere 20 m².

Ukazovatele úrovne bývania a vybavenosti domácností

Ukazovateľ	Priemerný počet				Podiel trvalo obývaných bytov s 3+ obytnými miestnosťami (v %)
	trvalo bývajúcich osôb na 1 trvalo obývaný byt	m ² obytnej plochy na 1 trvalo obývaný byt	obytných miestností na 1 trvalo obývaný byt	m ² obytnej plochy na osobu	
Obec OcÚ Pitelová	4,2	84	3,5	20	70

Základným zámerom obce v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 124/1996 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov.

Bývanie tvorí prevažnú časť zastavaného územia spolu so súkromnou hospodárskou zeleňou. Jestvujúca stavebná štruktúra sa navrhuje doplniť novou výstavbou a rozšíriť tak bytový fond v medzerách, prielukách a schátralých častiach obce, vzhľadom na majetkoprávne možnosti. Objekty s dvoma a viac podlažiami sa navrhujú umiestňovať citlivo voči siluete obce do centrálnych polôh obce s polyfunkciou komerčnej vybavenosti a zdôrazňovať tak centralitu týchto polôh z kompozičného hľadiska.

2.9 PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY

V obci je rozvinutá podnikateľská základňa, o čom svedčí početná skupina podnikateľov:

AGROTY, s.r.o.

poskytovanie služieb v rybárstve, poskytovanie služieb v poľnohospodárstve a záhradníctve, neverejná osobná cestná doprava vykonávaná cestnými osobnými vozidlami, ktoré majú okrem miesta pre vodiča najviac 8 miest na sedenie, nákladná cestná doprava vykonávaná vozidlami s celkovou hmotnosťou do 3,5 t vrátane prípojného vozidla, pohostinská činnosť, prenájom hnuťelných vecí, prípravné práce k realizácii stavieb.

Alukom s.r.o.

reklamná a propagačná činnosť v rozsahu voľnej živnosti, administratívne práce, murárstvo, maliarske a natieračské práce, montáž tovaru dodaného zákazníkovi vykonávaná jednoduchými operáciami, montáž dodaných plastových okien a dverí v rozsahu voľnej živnosti

F+D Servis, s.r.o.

ubytovacie služby v ubytovacích zariadeniach s prevádzkovaním pohostinských činností v týchto zariadeniach a v chatovej osade tr. 3, v kempingoch tr. 3 a tr. 4, pohostinská činnosť, organizovanie kultúrnych a spoločenských podujatí, predaj alkoholických a

nealkoholických nápojov na priamu konzumáciu, predaj tepelne rýchlo upravovaných mäsových výrobkov, bezmäsitých jedál a obvyklých príloh na priamu konzumáciu

Jozef Sklenka - BABICA s.r.o.

výroba jednoduchých drevárenských výrobkov, zostavovanie stolárskych dielcov alebo súčastí z dreva do finálnych produktov a ich údržba, sprostredkovateľská činnosť v oblasti služieb, sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu, kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod), prenájom nehnuteľnosti spojený s poskytovaním iných než základných služieb spojených s prenájomom, prenájom hnuťelných vecí

LAUSTAV, s.r.o.

vykonávanie inžinierskych stavieb /včítane technickej vybavenosti sídliskových celkov/, vykonávanie priemyselných stavieb, vykonávanie bytových a občianskych stavieb, stavitel' /vykonávanie jednoduchých stavieb a poddodávok pre uvedené stavby/, prípravné práce pre stavbu, demolácia a zemné práce, ubytovacie služby v rozsahu voľných živností, prevádzkovanie garáží a odstavných plôch, výroba jednoduchých bytových doplnkov z dreva, kovu a plastov, činnosť realitnej kancelárie, reklamná, inzertná a propagačná činnosť, prenájom stavebných a demolizačných strojov a zariadení s obsluhujúcim personálom.

JC company, s.r.o.

nákladná cestná doprava vykonávaná vozidlami do celkovej hmotnosti 3,5 t vrátane prípojného vozidla, prekladateľské a tmočnícke činnosti okrem činností, na ktoré právny predpis vyžaduje osobitné povolenie, upratovacie práce, maliarske a natieračské práce, montáž sadrokartónu, montáž tovaru dodaného zákazníkovi vykonávaná jednoduchými operáciami, zemné, búračské, výkopové práce, obstarávanie stavebných prác a dodávok oprávnenej organizácie, montáž žalúzií, vedenie účtovnej evidencie, zväračské práce, administratívne práce, reklamná a propagačná činnosť v rozsahu voľnej živnosti, prenájom hnuťelných vecí v rozsahu voľnej živnosti, organizovanie školení a seminárov, výroba a montáž kovových konštrukcií a ich častí, spracovanie technickej dokumentácie, konštrukčné práce

JC dom, s.r.o.

prenájom nehnuteľností spojený s poskytovaním základných služieb spojených s prenájomom, kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod), sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu, prenájom hnuťelných vecí

MB corporation, s.r.o.

špecializované sprostredkovanie obchodu s iným špecifickým tovarom

AKTC, s.r.o.

Právne činnosti

JUNIPRO SLOVAKIA, s.r.o.

Ostatný maloobchod mimo predajní, stánkov a trhov

A.P.E. s.r.o.

Inžinierske činnosti a poradenstvo

MuVi Trade, s.r.o. Čučoriedky.

Výroba

Alokácia obce neumožňuje výraznejší rozmach výroby. Obec je alokovaná v zložitom teréne bez možnosti budovania rozsiahlejších priemyselných zón. Vzhľadom na jej polohu by to bolo aj neúčelné. V obci sú však vytvorené podmienky na rozvoj poľnohospodárstva a drevospracovateľského priemyslu. Predpokladané potenciálne plochy na zriadenie priemyselného areálu by potenciálne mohli byť vymedzené v spodnej časti obce v súbehu s cestou III. triedy a železničnou traťou.

Maloobchodné služby

V obci sa v rámci základnej vybavenosti nachádzajú objekty maloobchodnej siete a služieb v súkromnom vlastníctve. Ich počet a kapacita poskytovaných služieb je závislá od momentálnej ekonomickej úspešnosti jednotlivých majiteľov a kúpyschopnosti miestneho obyvateľstva. V obci sú zriadené 3 predajne zmiešaného tovaru, ako aj jedna predajňa nepotravinárskeho tovaru.

Pol'nohospodárska výroba

Pol'nohospodárska výroba v obci bola zastúpená hospodárskym dvorom PD. V obci boli činné Pol'nohospodárske podielnicke družstvo HRON. V súčasnosti je v konkurze.

2.10 ŠKOLSTVO A VZDELANIE

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest.

V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach vzhľadom k ekonomike prevádzkovania týchto zariadení.

Boli zredukované počty zariadení i v centre regiónu a záujmovom území. V obci Pitelová - sa nenachádza ani predškolské zariadenie. Materská škola bola uzavretá v roku 2006. Školopovinné deti dochádzajú do základnej a materskej školy v obci Trnavá Hora a do okresného mesta Žiar nad Hronom.

Knižnica

V obci je zriadená obecná knižnica s 2560 knižnými titulmi.

2.11 SOCIÁLNA SFÉRA

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Tie poskytujú sociálnu pomoc v zmysle zákona NR SR č. 195/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.

V oblasti zariadení vybavenosti sociálnej starostlivosti nie je v obci v prevádzke žiadne špecializované komplexné zariadenie. V obci nie je činný klub mladých ani klub dôchodcov.

2.12 ZDRAVOTNÍCTVO

Zdravotná starostlivosť o obyvateľov na území obce nie je vôbec riešená. V dôsledku nízkeho počtu obyvateľov sa v obci nenachádza žiadne zdravotné stredisko. Lekáreň, samostatná ambulancia praktického lekára pre dospelých, samostatná ambulancia praktického lekára pre deti a dorast a samostatná ambulancia praktického lekára stomatóloga je pre obyvateľov obce Pitelová k dispozícii v spádovej obci Trnavá Hora, prípadne v meste Žiar nad Hronom.

2.13 ŠPORT

V súčasnosti je v obci riešená športová infraštruktúra v obmedzenej forme. V obci sa nachádza futbalové ihrisko. V obci je činný futbalový klub. Okrem futbalového ihriska sa v obci už žiadna športová infraštruktúra nenachádza.

Infraštruktúra	jednotka	súčasný stav	budúci stav
Ihrisko pre futbal	počet	1	2
viacúčelové ihrisko	počet	0	1
cyklotrasa - horská	počet	0	1
poľovnícky revír	počet	2	2
tenisový kurt	počet	0	1
	futbalový	1	1
	turistický	0	1
	tenisový	0	1
športový klub	stolnotenisový	0	1
	hokejový	0	1
	iný	0	0

Do budúcnosti sa ráta s vybudovaním multifunkčného ihriska aj so zimným využitím. Okrem uvedeného obec plánuje výstavbu detského ihriska, malého lyžiarskeho vleku a cykloturistickej trasy s prepojením na ostatné obce regiónu, prípadne na kultúrno – historické centrum - Kremnicu.

2.14 KULTÚRA

Kultúra v obci je samozrejmom a nevyhnutnou podmienkou ponuky kultúrno-spoločenského vyžitia sa vlastných obyvateľov, ale aj prejavom cielenej kultúrnej ponuky širšej návštevníckej verejnosti danej obce. Je prejavom a symptómom spoločenskej úrovne a kultúrnej vyspelosti daného sídla a regiónu.

Obyvatelia Obce Pitelová majú k dispozícii kultúrny dom alokovaný v jednej budove s obecným úradom. V návrhovom období odporúčame previesť komplexnú modernizáciu zariadení s následným zvýšením kapacity, nakoľko existujúce kapacity už nevyhovujú pre návrhové obdobie. Pri podpore rozvoja cestovného ruchu rekreácie a turizmu je nutné uvažovať aj s vytvorením podmienok pre budovanie klubových priestorov, ktoré môžu tvoriť súčasť rôznych zariadení spojených so službami v tejto oblasti. Pre pravidelné festivaly a oslavy v rámci družobných slávností slúži areál kaštieľa.

Kultúra v súčasnej recesii spoločnosti prežíva vo veľmi skromných podmienkach z dôvodov nutnosti prvoradého riešenia základných sociálnych potrieb obyvateľov a minimalizácii výdavkov na kultúru. Markantne sa táto situácia prejavuje v podmienkach vidieka, kde sa programové voľby obmedzujú len na miestne ľudové a ochotnícke predstavenia a často iba na príležitostné spoločenské podujatia (svadby, hostiny, kary, a pod.). Návštevnosť zariadenia kultúry závisí od viacerých faktorov. Prioritnými sú:

- prostredie, t.j. kapacita a kvalitatívna úroveň disponibilného zariadenia z architektonického, estetického a technického hľadiska,
- zabezpečenie činnosti po a kvalitatívnej a kvantitatívnej stránke a aktivita podujatí,
- demografické podmienky (spádovitosť) a podmienky územno-technické (prístup, parkoviská a pod.)

Najmä na programovú atraktivnosť a podmienky vstupu prevádzkovateľa musia reagovať pružne, operatívne a racionálne. Reakcia sa prejavuje v orientácii sa zariadení na také formy kultúrnych činností a podujatí, ktoré sú atraktívne a žiadané čo najširším spektrom populácie ale najmä mladou generáciou ale i staršími. Je to náročný problém v súčasnej dobe elektronických médií, kedy komerčná kinematografia našla cestu až do súkromia spotrebiteľa formou videoprodukcie a videotechniky, digitálnej techniky domáceho kina. Výhľadovo bude potrebné počítať s rozšírením a vytvorením podmienok pre viacúčelovosť zariadenia. Z hľadiska kvality priestoru a prevádzkových podmienok sa predpokladá budúca potreba riešenia ďalšej modernizácie najmä technického vybavenia na kvalitatívne vyššej úrovni. V návrhu riešenia sa počíta s možnosťami zriadenia klubových foriem využitím kultúrneho zariadenia, s možnosťou využitia ako viacúčelového zariadenia pre kultúrne, zábavné účely.

Okrem kultúrneho domu sa nachádza v obci aj 1 kostol. Kostol sa nachádza v blízkosti obecného úradu.

2.15 UBYTOVACIE ZARIADENIA

V súčasnosti sa v obci nenachádza žiadne ubytovacie zariadenie.

2.16 STRAVOVACIE A REŠTauračné SLUŽBY

V obci sa nachádza 1 reštaurácia/ pizzéria. V obci sú alokované len 2 pohostinské odbytové zariadenie.

2.17 CESTOVNÝ RUCH

Geografická poloha obce v regióne, konfigurácia terénu a ostatné prírodné danosti nezaradujú obec medzi rekreačne atraktívne oblasti. Prírodné podmienky a kvalitné životné prostredie sú ale predpokladom pre rozvoj cestovného ruchu, hlavne v oblasti agroturistiky. Zavedenie systematického a koordinovaného prístupu s okolitým územím k riešeniu tejto problematiky môžu priaznivo podporiť rozvoj rekreačnej funkcie. Rozvoj cestovného ruchu treba naviazať na už existujúce strediská cestovného ruchu, turistické trasy, kultúrno - historické hodnoty - Kremnica.

Významnými turistickými miestami sú:

Bujačia lúka nad Kremnicou - Prírodná rezervácia s výmerou 2,01 ha. Ochrana fitogeograficky významnej lokality s koncentrovaným výskytom šafranu karpatského.

Kremnický štít - 1008,2 m.n.m. Východne od Kremnice s výhľadom na Štiavnické vrchy, Vtáčnik a hrebeň Kremnických vrchov.

Kremnický štôs - Prírodná rezervácia o výmere 18,8 ha. Ochrana západného úbočia andezitového Kremnického štítu s kamennými moriami, bralami, skalnou pionierskou vegetáciou s ihličnatým lesom.

Jastrabská skala nad obcou Jastrabá - Prírodná pamiatka o výmere 8,46 ha. Ochrana vrcholovej časti rýolitového masívu. Výšinné sídlisko lužickej kultúry.

Ihráčske kamenné more nad obcou Ihráč - Prírodná pamiatka s výmerou 2,21 ha. Ochrana zvláštneho geologického útvaru rozpadajúceho sa lávového prúdu v podobe andezitových balvanov rozličných rozmerov.

Hostinec. Rázcestie turistických značkových trás na východ od Kremnice. Pri verejnosti neprístupnej chate prameň výbornej pitnej vody.

Mláčik - Národná prírodná rezervácia na pravom hrebene doliny Čierna voda s výmerou 147 ha. Ochrana zachovalých spoločenstiev jedľovo-bukového lesného vegetačného stupňa s fragmentami jeľšových zárastov.

Náučný chodník Zelená cesta - Chodník prechádza cez chránené územie Vejmutovkový porast, PR Bujačia lúka a PR Kremnický štós. Oboznamuje návštevníkov s rastlinstvom, živočíštvom, zaujímavými morfológickými tvarmi územia, podáva informácie o starom banskom meste Kremnica.

Turistické trasy:

Ihráč - dolina Čierna voda - Rudná poľana - Tri kríže - Skalka-Kremnica
 Čertova skala - Železná Breznica - Mláčik - Tri kríže-Kremnica
 Kremnica - Kremnický štós - Trojica - Nevoľné
 Kremnica - Skalka

Cykloturistika:

Túto je možné realizovať na trase Kremnica-Žiar nad Hronom-Trnavá Hora-Nevoľné-Kremnica, prípadne v dlhých nepriechodných dolinách Kremnických vrchov.

Letné športy:

Okrem pešej turistiky je možné využívať aj kúpaliská. V Kremnici sa nachádza termálne kúpalisko a v Žiari nad Hronom plážové kúpalisko.

Zimné športy:

K dispozícii sú výborné lyžiarske vleky a zjazdovky na Krahuliach a Skalke ako aj vynikajúce bežecké trasy na Skalke.

2.18 REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE

V sledovanom období vykazovalo hospodárenie obce rovnomerný vývoj. Vzhľadom na veľkosť obce možno hospodárenie obce považovať za pozitívne s tendenciou trvalej stability zabezpečenia všetkých potrebných samosprávnych funkcií.

2.19 SAMOSPRÁVA

Vzťah samospráva – občan si vyžaduje vypracovať projekt klientského prístupu riešiaci ako, vzťah zamestnancov úradu, tak aj poslancov ku občanom a návštevníkom obce. Vývoj celkových výdavkov v sledovanom období zaznamenáva mierne rastúci trend. Nárast výdavkov bol kompenzovaný nárastom príjmov z podielových daní. Nasledujúca tabuľka prezentuje príslušnosť obyvateľov k jednotlivým úradom špecializovanej štátnej správy.

Príslušnosť k obyvateľov k úradom ŠŠS

Sídlo matričného úradu	Trnavá Hora
Sídlo pracoviska daňového úradu	Žiar nad Hronom
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Žiar nad Hronom
Sídlo Okresného súdu	Žiar nad Hronom
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Žiar nad Hronom
Sídlo pracoviska obvodného úradu	Žiar nad Hronom
Sídlo Územnej vojenskej správy	Banská Bystrica
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Žiar nad Hronom
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Žiar nad Hronom
ŠÚ SR	

2.20 SWOT ANALÝZA

Nasledujúca SWOT analýza sa zameriava na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - cca. 20 podnikateľov podnikajúcich na základe živnostenského oprávnenia, - existencia 5 právnických osôb, - rozšírená drevovýroba – u 2 podnikateľských subjektov – výroba nábytku a bytových doplnkov, - existencia podnikateľov v oblasti stavebnej činnosti, - existencia prevádzky kaderníctva, - vhodné podmienky na rozvoj cestovného ruchu – agroturistiky, - možnosť rozvoja ubytovacích služieb, - blízko alokované strediská cestovného ruchu – zimný cestovný ruch, - blízko alokované historické centrá – Kremnica, - dobre rozvinuté lesné hospodárstvo – hospodárske, cirkevné a súkromné lesy, - v obci sú zriadené 3 predajne zmiešaného tovaru, - zriadená jedna predajňa nepotravinárskeho tovaru, - existencia 3 výrobných zón, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevysporiadané pozemkové vlastníctvo, - absencia prepojenia poľnohospodárskej prvovýroby so spracovateľským priemyslom, - nízka kúpyschopnosť obyvateľstva, - nízke priemerné mzdy v poľnohospodárstve, - nízky počet obyvateľov obce, - málo rozvinuté skúsenosti s podnikaním, - nízka úroveň služieb pre starších, - obmedzené možnosti nákupu rozličného tovaru - nedostatok investičného kapitálu z vlastných zdrojov, - nízky záujem občanov zriaďovať, otvárať prevádzky a poskytovať služby typu krajčírvo, oprava obuvi, - nerentabilné zriaďovanie turistických ubytovní naľko v obci nie je rozvinutý turistický ruch, - nie sú vybudované turistické chodníky, cyklistické chodníky a pod., - absencia prepojení na blízke strediská cestovného ruchu a kultúrnej turistiky, - nefungujúca poľnohospodárska výroba,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - dostatok ľudských zdrojov s dostatočnými skúsenosťami v oblasti poľnohospodárstva a lesníctva, - potenciál pre rozvoj tradičných remesiel, - existencia vhodných podmienok na rozvoj poľnohospodárstva, výroby a cestovného ruchu, - maximálna podpora podnikateľov a vytváranie vhodných podnikateľských podmienok, - rozvoj technickej infraštruktúry, - zlepšenie prístupu malých a stredných podnikateľov k financiám, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - rozvoj environmentálne vhodných technológií, 	<ul style="list-style-type: none"> - pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry, - administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu, - veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EÚ, - nedostatok investičného kapitálu, - neochota obyvateľov uskutočňovať podnikateľské aktivity, - neochota obyvateľov investovať do ďalšieho vzdelávania,

DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - 1 km vybudovaných chodníkov popri štátnej ceste, - celkovo 12 km miestnych komunikácií, - 8 km štátnych komunikácií, - dostatok parkovacích miest pred obecným úradom a domom kultúry, - 20 parkovacích miest pri obecnom cintoríne, - dostatočné pokrytie zastávok SAD – 7, - prechádzajúca železničná trať, - blízko alokovaná cesta R1 E571, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúci povrch štátnej cesty v celej dĺžke zastavaného územia obce, - nedostatočné pokrytie jednostrannými chodníkmi popri štátnych cestách, - absencia pešieho prepojenia dolnej a hornej časti obce, - nevybudovaná sieť cyklochodníkov, - absencia informačných tabúl, - nevyhovujúci technický a kvalitatívny stav dopravnej infraštruktúry,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia štátnej cesty prechádzajúcej cez obec, - rekonštrukcia štátnej cesty III. triedy, - rekonštrukcia miestnych komunikácií, - majetko-právne doriešenie pozemkov pod obecnými cestami a všetkými verejnými priestranstvami, - odkúpenie podielov v pozemkovom spoločenstve, ktorého je obec členom, od spoluvlastníkov, ktorí nemajú trvalý pobyt v obci Pitelová, - dobudovanie chodníkov popri miestnych komunikáciách v častiach, kde to umožňuje šírkové usporiadanie, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov, - zlepšenie dopravnej dostupnosti železničnou dopravou, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - absencia chodníkov popri miestnych cestných komunikáciách, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - znižovanie konkurencieschopnosti železničnej dopravy, - pokles rozsahu prepravy na železnici a zvyšovanie negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie, - zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy cestnej infraštruktúry, - oneskorená výstavba a modernizácia cestnej siete,

TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - vodovodná infraštruktúra s pokrytím 90 % územia, - existencia plynovej siete – časť obce Dolina, - prechádzajúci vysokotlakový plynovod s distribučným 	<ul style="list-style-type: none"> - nevybudovaná dažďová kanalizačná sieť, - nevybudovaná splašková kanalizačná sieť s pripojením na ČOV,

<ul style="list-style-type: none"> - tlakom do 300 kPa o priereze 25 DN, - existencia signálu mobilných operátorov, - existencia 7 vodojemov pre obecný vodovod – 7 / 500 m³, - existencia domu smútku, - existencia 1 domu smútku, - vybudované verejné osvetlenie, - fungujúci verejný rozhlas, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočná kapacita obecného cintorína, - nízke pokrytie rozvodnou sieťou plynu len na 10 %, - absencia verejných studní, - nedostatočná kapacita vodojemov, - nevyhovujúci stav požiarnej zbrojnice, - zlý technický stav miestneho rozhlasu, - negatívny stav nehnuteľného majetku obce – obecný úrad - interiéry, ...
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - rekonštrukcia verejného osvetlenia a jeho rozšírenie na neosvetlené časti obce, - vybudovanie miestneho bezdrôtového rozhlasu, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov, - zvýšenie počítačovej gramotnosti, - zníženie cien využívania Internetu, - rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí, - existujúca infraštruktúra pre rozvoj priemyselných zón v obci, - zrovnoprávnenie papierovej a elektronickej komunikácie medzi verejnou správou, občanmi a podnikateľmi, - vytváranie a sprístupňovanie verejného digitálneho obsahu, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - absencia chodníkov popri miestnych cestných komunikáciách, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - znižovanie konkurencieschopnosti železničnej dopravy, - pokles rozsahu prepravy na železnici a zvyšovanie negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie, - zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy cestnej infraštruktúry, - oneskorená výstavba a modernizácia cestnej siete, - zníženie dopravnej dostupnosti a s tým spojené zníženie atraktívnosti územia pre investorov, - zhoršenie dopravnej obsluhy, - narastanie environmentálneho zaťaženia,

ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - zabezpečený odvoz TKO, - fungujúci systém likvidácie komunálneho odpadu – centrálna skládka v Horných Opatovciach, - realizovaný separovaný zber – plasty, papier, železný šrot, - absencia väčšieho zdroja znečistenia ovzdušia, - existencia obecného kompostoviska, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatok nádob na separovaný zber, - absencia zberného dvora pre separovaný zber, - do separovaného zberu nie sú dostatočne zapojené domácnosti, - existencia čiernych skládok, - nedostatok smetných košov na verejných priestranstvách, - nedostatok technických kapacít zberu, dopravy, triedenia, zhodnocovania a likvidácie odpadov,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - výstavba zberného dvora pre separovaný zber, - zabezpečiť efektívny separovaný zber v celej obci, - možnosti materiálového, resp. energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov, - dôsledné plnenie kvalitne stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje pitnej vody, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia, 	<ul style="list-style-type: none"> - ohrozená kvalita pitných a povrchových vôd, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity, - nárast množstva vyvázaných odpadov, pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami, - nárast množstva vyvázaných odpadov, - nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi, - neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok,

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - rozvodná sieť plynu, - existencia vodovodnej siete, - zavedený separovaný zber, - vybudované obecné kompostovisko, - dažďová kanalizácia s pokrytím 20 % územia, - chránené územia miestneho významu, biokorydory, - rozvinuté lesné hospodárstvo, - existencia potenciálnych zdrojov pitnej vody, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyhovujúci stav drevín v miestnom cintoríne, - nedobudovaná dažďová kanalizačná sieť, - nevybudovaná kanalizačná sieť s ČOV, - nedobudovaná rozvodná vodovodná sieť, - nedostatok nádob na separovaný zber, - narastanie individuálnej automobilovej a motocyklovej dopravy, - nedostatočná informovanosť obyvateľstva o stave ŽP,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje pitnej vody, - výstavba oddychovej zóny v širšom centre obce, - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia 	<ul style="list-style-type: none"> - zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v ostatných častiach kraja, - ohrozená kvalita pitných a povrchových vôd,

<ul style="list-style-type: none"> - priemyselnej výroby, - obnoviteľné zdroje energie – geotermálna energia, energia biomasy, veterná energia, 	<ul style="list-style-type: none"> - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity,
---	--

SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - ambulancia praktického lekára pre dospelých, deti a dorast v obci Trnavá Hora, - blízka alokácia okresného mesta Žiar nad Hronom umožňuje využívať zdravotnícke a sociálne služby širšieho rozsahu, 	<ul style="list-style-type: none"> - neexistencia zdravotného strediska s ordináciou praktického lekára a zubára, - neexistencia klubu mladých, - absencia klubu a domova dôchodcov, - absencia domu sociálnych služieb, - prehlbovanie dlhodobej nezamestnanosti
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - rozšírenie klubu mladých a klubu dôchodcov, - možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - zlepšujúca sa infraštruktúra a lepšie prepojenie trhov práce na susediace trhy práce, - podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, - zvýšenie vzdelanostnej a kvalifikačnej úrovne ľudských zdrojov zodpovedajúcej dopytu na trhu práce a znalostnej ekonomike, 	<ul style="list-style-type: none"> - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť, - pretrvávajúce stereotypy v mobilnom správaní sa pracovnej sily, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - nepriaznivý demografický vývoj,

ŠKOLSTVO A ŠPORT

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - vybudované futbalové ihrisko, - existencia poľovníckeho revíru, - vhodné podmienky pre vytvorenie prírodných trás v - cyklodráha a turistická pešia trasa s napojením na miestne pohoria Kremnické vrchy a Kremnicu, - činný futbalový klub, 	<ul style="list-style-type: none"> - absencia materskej školy, - absencia základnej školy, - nevyhnutné dochádzanie do Základnej školy v obci Trnavá Hora, - absencia detského ihriska, - absencia viacúčelového ihriska, - klesajúci počet detí,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - vybudovanie oddychovej zóny so športovými ihriskami, - zefektívnenie spolupráce s krajským mestom na regionálnej úrovni, - podpora rozvoja agroturistiky na miestnom PD, - dobré predpoklady pre rozvoj rekreačných aktivít, 	<ul style="list-style-type: none"> - vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumnej kultúry...), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov,

KULTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - dlhoročná história obce, tradície, - rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru, - dobré kultúrne povedomie obyvateľov, - existencia kostola, - existencia domu kultúry, - obecná knižnica so 2560 knižnými titulmi, 	<ul style="list-style-type: none"> - nízka kapacita kultúrneho domu, - absencia folklórneho súboru, - neexistencia hudobnej speváckej skupiny, - malý záujem občanov na organizovanie podujatí, - absencia pamätnej izby, - absencia otvoreného pódia,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - usporadúvanie výročných kultúrnych podujatí pri príležitosti prvej zmienky o obci, - každoročné folklórne slávnosti, - rozvoj sponzorovania kultúry, 	<ul style="list-style-type: none"> - slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC, - posun priorit mládeže ku konzumnej kultúre, - nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia na obce, - neuskutočnená rekonštrukcia kultúrneho domu,

PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - vhodné podmienky pre vytvorenie prírodných trás v - cyklodráha a turistická pešia trasa s napojením na pohorie Kremnické vrchy, - vhodné podmienky pre rozvoj agroturistiky, 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatočné služby v oblasti cestovného ruchu, - zlý technický stav turistických chodníkov, - absencia stravovacieho zariadenia, - absencia ubytovacieho zariadenia,

<ul style="list-style-type: none"> - blízke historické centrum - Kremnica, - chov koní v obci, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevyužitý kultúrno – historický potenciál, - nerozvinuté podnikanie v oblasti agroturistiky,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - vybudovanie oddychových zón a nových turistických trás, podpora rozvoja vidieckej turistiky, - možnosť rozvíjať agroturistiku, - možnosť rozvoja oddychovej turistiky v okolí, - možnosti rozvoja cykloturistických, jazdeckých a náučných chodníkov, - výstavba rekreačného zariadenia v majetku obce, - výstavba rekreačného príslušenstva pri rekreačnom zariadení, - spracovať multimediálne propagačné materiály obce v rôznych jazykových mutáciách, 	<ul style="list-style-type: none"> - prítomnosť prírodných hodnôt výrazne obmedzí rozvoj aktivít cestovného ruchu v obci, - nízka tvorba disponibilných zdrojov ekonomických subjektov zamedzí rozvoju podnikateľských aktivít, - náročné získavanie úverových zdrojov, - neochota ľudí investovať a započat' podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu, - zaostávanie obce v rozvoji CR sa nakoniec odrazí v úrovni kvality života jeho obyvateľov, - predstih „konkurenčných obcí“ v oblasti poznávacej turistiky, športovej a pobytovej turistiky,

ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - existencia verejného rozhlasu, - dostatok priestorov pre administratívu, - budova obecného úradu v dostupná v centre obce, 	<ul style="list-style-type: none"> - negatívny stav nehnuteľného majetku obce – obecný úrad, ..., - absencia kamerového systému, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, - zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, 	<ul style="list-style-type: none"> - malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - nedostatočná kvalita právneho rámca výkonu činností verejnej správy, - zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností verejnej správy vo vzťahu k externému, ako aj internému prostrediu,

INFORMATIZÁCIA OBCE

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - cca. 70 % pokrytie signálom Orange, - cca. 70 % pokrytie signálom T – mobile, - postupne zavádzané služby eGovernmentu a elektronizácia služieb štátnej správy a samosprávy - dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade, - existencia DSL pripojenia, - existencia verejného prístupového bodu, 	<ul style="list-style-type: none"> - neexistencia verejného internetu, - neexistencia internetovej kaviarne, - neexistencia káblovej televízie, - neorganizované kurzy v oblasti využitia Internetu, - nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb ,
Príležitosti	Ohrozenia
<ul style="list-style-type: none"> - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zvýšenie počítačovej gramotnosti, - zníženie cien využívania Internetu, - rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, 	<ul style="list-style-type: none"> - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - digital divide, zvyšovanie disparít medzi územiami alebo sociálnymi skupinami vo využívaní IKT, - nízka digitálna gramotnosť a zručnosť používateľov IKT a nedostatočný dopyt po elektronických službách, - rozvoj digitálnej kriminality, narušanie súkromia, výchovy a ochrany osobných údajov

3. STRATEGICKÁ ČASŤ

Vízia

Obec bude obcou, ktorá bude vyvážené zabezpečovať podmienky pre harmonický život všetkých kategórií svojich obyvateľov. Obec sa stane príjemným sídlom zabezpečujúcim komplexné sociálne služby pre svojich obyvateľov. Bude vyvážené a ohľaduplne využívať svoje prírodné bohatstvo za účelom jeho ekonomického a ekologického zvelaďovania. V súvislosti s rozvojom cestovného ruchu sa bude snažiť čo najlepšie prezentovať svoje kultúrne tradície a zvyklosti v duchu rozvoja kultúrneho

povedomia nielen vo svojom regióne, ale aj za hranicami Slovenskej republiky. Do šírenia kultúrnych hodnôt sa budú zapájať hlavne kultúrne spolky orientujúce sa na prezentáciu tradičných remesiel a zvyklostí. Z hospodárskeho hľadiska obec vytvorí priaznivé podmienky na rozvoj tradičných výrobných a nevýrobných odvetví, pre ktorých rozvoj má obec najväčší potenciál – poľnohospodárstvo a drevospracujúci priemysel. V oblasti cestovného ruchu obec vytvorí podmienky na rozvoj verejných a športovo relaxačných služieb. V oblasti propagácie sa obec zameria na prezentáciu vlastných kultúrno – historických hodnôt a kultúrnej identity typickej pre túto oblasť.

Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát obce. Poslanie opisuje a prezentuje základné služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov“, t.j. jej obyvateľov, miestnych podnikateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie obce Pitelová a odpovedá na tri otázky: Čo obec robí? Prečo to robí? Pre koho to robí? Predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných služieb obyvateľom obce, podnikateľom či návštevníkom a celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov je dôsledný denný operatívny manažment a realizácia profesionálnych interných služieb. Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc obstarávaniami tovarov, služieb a prác, cez interné právne poradenstvo a zastupovanie obce pri súdnych sporoch až po udržiavanie počítačovej siete, zálohovanie dát či aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom obce. Samospráva obce disponuje aj nemalým majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu obce a poslancom mestského zastupiteľstva. Významnú úlohu zohráva aj odborné vzdelávanie zamestnancov úradu s cieľom zabezpečiť ich ďalší profesionálny rast, vedúci k zvýšeniu kvality samosprávou poskytovaných služieb. Medzi významné činnosti - a to najmä z pohľadu obyvateľov obce – patrí administrovanie zasadnutí orgánov obce. Práve tieto authority rozhodujú o všetkých dôležitých zmenách, ktoré sa premietajú do života obyvateľov, napr. prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení.

Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonnosti a pravidiel miestnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov, ale aj životného prostredia. V súlade s poslaním obce Pitelová všetky tieto úlohy realizuje štátna polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečnú obec - polícia vykonáva všeobecnú prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostnej politiky obce je aj výkon ochrany pred požiarmi a civilnej ochrany obyvateľov.

3.1 VYMEDZENIE SMERU STRATÉGIE

Obec so svojim územím a obyvateľstvom vytvára priestor, ktorý má spoločenský, prírodný, ekologický a hospodársky význam.

Program obce je založený na uvedomení si historických tradícií súčasných hodnôt, jedinečných daností s predpokladom proporcionálneho rozvoja obce v závislosti od ich prírodných, ekonomických možností a schopnosti zabezpečiť budúci rozvoj obce.

Dané územie po ukončení činnosti poľnohospodárskeho družstva je kombináciou zaostávajúceho vidieka s celospoločenským úpadkom a slabou ekonomikou, ale s hodnotami prírodných daností využiteľného potenciálu a ľudských zdrojov aj vo väzbe na „okolie okresného mesta Žiar nad Hronom a Zvolen“.

Stratégia je zameraná na komplexný rozvoj obce v rámci trvalo udržateľného rozvoja spoločnosti v kontexte cieľov a regionálnej politiky Banskobystrického samosprávneho kraja, Slovenskej republiky a Európskej únie.

Zmyslom tvorby predloženej stratégie je správne stanoviť a vytvoriť nové podmienky k podnieteniu podpory obyvateľov a samosprávy k tomu, aby sa vlastnými silami snažili o zvýšenie kvality života na základe harmonického rozvoja daností obce.

Formulovanie stratégie obce vychádza z analýzy jej hlavných problémov, zisťovania ich príčin a hľadania riešení na základe analýzy potenciálnych možností pre rozvoj, ako aj stanovených predpokladov a podmienok reálnosti splnenia definovaných cieľov.

Stratégia je stanovená strategickými cieľmi, ktoré predstavujú pohľad do budúcnosti na najbližších 5 rokov. V prípade tohto programu jeho aktuálnosť je možno predpokladať na roky 2020 až 2027 a na

nové plánovacie obdobie Európskej únie kde je potrebné počítať s jeho pravidelnou 2 – 3 ročnou aktualizáciou.

Rozvojová stratégia predstavuje nový integrovaný prístup, ktorý je zameraný na ekonomicky zaostávajúce územia identifikované.

Program rozvoja obce vytvára spoločnú stratégiu samosprávy, partnerov a obyvateľov, s cieľom riešenia problémov obce.

Na báze rozvoja obce možno určiť spoločnú platformu partnerstiev formulovať stratégiu rozvoja, jej krátkodobé a dlhodobé ciele zabezpečiť ich formou konkrétnych prostriedkov zabezpečiť kvalitné riadenie procesu rozvoja

Vízia obce definovaná strategickými cieľmi je základným východiskom, ktorý deklaruje na akej úrovni je obec v súčasnosti kde by realizácia strategických cieľov v danom časovom horizonte mala dospieť aké strategické ciele si stanovuje na ktoré problémové okruhy je stratégia zameraná a ako ich chce dosiahnuť

Strategická časť Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce nadväzuje na analytickú časť a vo väzbe na SWOT analýzu, rozvojové faktory a hlavné disparity sú v nej rozpracované ciele a vnútorná stratégia ďalšieho rozvoja. Pozostáva z vízie, prioritných oblastí a cieľov, ktoré budú podporované v rámci PHSR a bližšie rozpracované v programovej časti do konkrétnych aktivít a projektov.

3.2 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

Stratégia obce bude v nasledujúcom období zameraná na prioritné oblasti:

Zdravie a sociálne služby

Strategický cieľ: Zdravý život pre všetkých obyvateľov

Čiastkové ciele:

Cieľ 1: Skvalitnenie sociálnych služieb:

- Vytvorenie klubových priestorov pre občanov obce,
- Vytvorenie denného stacionára,
- Výstavba zariadenia pre seniorov.

Kultúra, šport, voľný čas, mládež, Vzdelávanie

Strategický cieľ: Aktívni a spokojní obyvatelia obce

Čiastkové ciele:

Cieľ 1: Budovanie školskej infraštruktúry

- Vybudovanie materskej školy.

Cieľ 2: Zveľad'ovanie verejných priestranstiev a ich využitie na oddych obyvateľov

- Úprava centrálnej časti obce – revitalizácia verejných priestranstiev (parkové úpravy - park, park pred obecným úradom, kaplnka u Kuricov),
- Osadenie lavičiek do parku,
- Výstavba detského ihriska,
- Výstavba multifunkčného ihriska,
- Futbalové ihrisko - oplotenie ihriska.

Cieľ 3: Zvýšiť záujem občanov o dianie a bezpečný život v obci

- Rozšírenie kamerového systému v obci,
- Rekonštrukcia a rozširovanie verejného osvetlenia na LED,
- Zabezpečiť dodržiavanie VZN obce o verejnom poriadku.

Cieľ 4: Budovanie cyklotrás a turistických chodníkov

- Vybudovanie cyklotrás a turistických chodníkov v okolí obce,
- Vybudovanie náučného chodníky,
- Zavedenie systému starostlivosti o cyklotrasy, turistické chodníky a ich značkovanie,
- Vybudovanie bobovej dráhy,

- Výstavba výhliadkovej veže nad obcou.

Technická infraštruktúra, životné prostredie, miestne komunikácie a chodníky

Strategický cieľ: Bezpečné a zdravé prostredie v obci

Čiastkové ciele:

Cieľ 1: Zlepšiť kvalitu životného prostredia

- Vybudovanie zberného dvora pre komunálny odpad,
- Lokalizácia a likvidácia čiernych skládok,
- Výstavba obecného kompostoviska a zabezpečenie technického vybavenia,
- Rozširovanie triedeného zberu odpadu,
- Nákup kontajnerov na triedený zber,
- Nákup techniky na zimnú údržbu s celoročným využitím,
- realizovať environmentálnu osvetu,
- zabezpečiť systematickú údržbu verejných priestranstiev (kosenie, čistenie).

Cieľ 2: Zdravé a bezpečné prostredie v obci

- Vybudovanie splaškovej kanalizácie,
- Oprava a rekonštrukcia starých vodovodných potrubí,
- Dostavba obecného vodovodu - Výstavba vodovodnej siete s napojením na Pohronský vodovod v časti obce Dolina,
- Zriadenie a opravy záchytovej prameňov vody pre vodojemy,
- Výstavba záchyty prameňa pitnej vody v centre obce – u Čabáka – Čierne zeme s vybudovaním gravitačného privodného potrubia, do vodojemu v časti obce Čierne Zeme),
- Výstavba záchyty prameňa pitnej vody v centre obce – Kemeňčie,
- Prepojenie vodojemov Čierne zeme u Štefankov.
- Výstavba vodojemu na Hornom konci s napojením na vodovod Turček na Jastrabú

Cieľ 3: Bezpečnosť cestnej premávky

- Výstavba chodníkov a parkovísk,
- Výstavba chodníka pozdĺž štátnej komunikácie v priestoroch, kde to umožňuje šírkové usporiadanie,
- Výstavba jednostranného chodníka medzi dolnou a hornou časťou obce,
- Rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií (dokončenie cesty do Kuricov, výstavba cesty Záhrady, cesta pod družstvom na Trnavú Horu, cesta Horný koniec, cesta Dolina, cesta okolo Bučina, cesta k ihrisku Čierne zeme,
- Prekrytie jarku od Fridrichov po bytovku a vybudovanie odstavnej plochy pre autá,
- Výstavba parkoviska pri cintoríne,
- Výstavba parkoviska pri obecnom úrade (pozemok nad obecným úradom),
- Výstavba parkoviska ihrisko Čierne zeme,
- Výstavba parkoviska pri futbalovom ihrisku,
- zabezpečiť systematickú údržbu a opravy miestnych komunikácií, chodníkov.

Ekonomický rozvoj obce a moderná samospráva

Strategický cieľ: Rast počtu obyvateľov, návštevníkov a podnikateľských subjektov

Čiastkové ciele:

Cieľ 1: Vytvoriť podmienky pre rozvoj bývania

- Výstavba nájomných bytov,
- Plynifikácia obce,
- Vypracovanie územného plánu obce,
- Vybudovať inžinierske siete v lokalitách určených na IBV.

Cieľ 2: Zveľadiť majetok obce

- Zateplenie a modernizácia budovy Obecného úradu,
- Obnova kultúrnych pamiatok, Rekonštrukcia domu smútku a areálu cintorína,
- Rekonštrukcia obecných objektov za účelom zníženia energetickej náročnosti ich prevádzkovania.

Cieľ 3: Vytvoriť podmienky pre technický a ekonomický rozvoj obce

- zvýšiť počet elektronických služieb a úroveň digitalizácie obce,
- vybudovanie obecnej siete WIFI,
- Organizácia kultúrnych podujatí a organizovanie záujmových podujatí v priestoroch kultúrneho domu.

4. PROGRAMOVÁ ČASŤ

Programová časť PHSR nadväzuje na strategickú časť a obsahuje zoznam opatrení a projektov na zabezpečenie realizácie strategických cieľov a naplnenia vízie obce. Tieto opatrenia a projekty budú zaradené do akčného plánu a následne do rozpočtu obce podľa finančných možností a aktuálne vypísaných výziev v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov ako aj verejnoprávnych fondov, dotácii zo štátneho rozpočtu, resp. iných zdrojov.

Táto časť obsahuje:

- konkrétne opatrenia a aktivity vrátane ich priradenia k jednotlivým cieľom a prioritám
- súbor ukazovateľov výsledkov a dosahov vrátane východiskových a cieľových hodnôt.

4.1 OPATRENIA A AKTIVITY VRÁTANE ICH PRIRADENIA K JEDNOTLIVÝM PRIORITÁM

Zdravie a sociálne služby

Opatrenie	Aktivity	Prioritná oblasť
Opatrenie P1-SO Skvalitnenie sociálnych služieb	P1-SO-1 Vytvorenie klubových priestorov pre občanov obce	Sociálna starostlivosť
	P1-SO-2 Vytvorenie denného stacionára	Sociálna starostlivosť
	P1-SO-3 Výstavba zariadenia pre seniorov	Sociálna starostlivosť

Kultúra, šport, voľný čas, mládež, vzdelávanie

Opatrenie	Aktivity	Prioritná oblasť
Opatrenie P1-KSV Budovanie školskej infraštruktúry	P1-KSV-1 Vybudovanie materskej školy	Vzdelávanie
Opatrenie P2-KSV Zveľádovanie verejných priestranstiev a ich využitie na oddych obyvateľov	P2-KSV-1 Úprava centrálnej časti obce – revitalizácia verejných priestranstiev (parkové úpravy - park, park pred obecným úradom, kaplnka u Kuricov)	Kultúra
	P2-KSV-2 Osadenie lavičiek do parku	Kultúra
	P2-KSV-3 Výstavba detského ihriska	Šport
	P2-KSV-4 Výstavba multifunkčného ihriska	Šport
	P2-KSV-5 Futbalové ihrisko - oplatenie ihriska	Šport
Opatrenie P3-KSV Zvýšiť záujem občanov o dianie a bezpečný život v obci	P3-KSV-1 Rozšírenie kamerového systému v obci	Bezpečnosť
	P3-KSV-2 Rekonštrukcia a rozširovanie verejného osvetlenia na LED	Bezpečnosť
	P3-KSV-3 Zabezpečiť dodržiavanie VZN obce o verejnom poriadku	Bezpečnosť
Opatrenie P4-KSV Budovanie cyklotrás a turistických chodníkov	P4-KSV-1 Vybudovanie cyklotrás a turistických chodníkov v okolí obce	Šport
	P4-KSV-2 Vybudovanie náučného chodníka	Šport
	P4-KSV-3 Zavedenie systému starostlivosti o cyklotrasu, turistické chodníky a ich značkovanie	Šport
	P4-KSV-4 Vybudovanie bobovej dráhy	Šport
	P4-KSV-5 Výstavba výhliadkovej veže nad obcou	Cestovný ruch

Technická infraštruktúra, životné prostredie, miestne komunikácie a chodníky

Opatrenie	Aktivity	Prioritná oblasť
Opatrenie P1-ZP Zlepšiť kvalitu životného prostredia	P1-ZP-1 Vybudovanie zberného dvora pre komunálny odpad	Životné prostredie
	P1-ZP-2 Lokalizácia a likvidácia čiernych skládok	Životné prostredie
	P1-ZP-3 Výstavba obecného kompostoviska a zabezpečenie technického vybavenia	Životné prostredie
	P1-ZP-4 Rozširovanie triedeného zberu odpadu	Životné prostredie
	P1-ZP-5 Nákup kontajnerov na triedený zber	Životné prostredie
	P1-ZP-6 Nákup techniky na zimnú údržbu s celoročným využitím	Životné prostredie
	P1-ZP-7 realizovať environmentálnu osvetu	Životné prostredie
	P1-ZP-8 zabezpečiť systematickú údržbu verejných priestranstiev (kosenie, čistenie)	Životné prostredie
Opatrenie P2-ZP Zdravé a bezpečné prostredie v obci	P2-ZP-1 Vybudovanie splaškovej kanalizácie	Technická ifraštr.
	P2-ZP-2 Oprava a rekonštrukcia starých vodovodných potrubí	Technická ifraštr.
	P2-ZP-3 Dostavba obecného vodovodu - Výstavba vodovodnej siete s napojením na Pohronský vodovod v časti obce Dolina	Technická ifraštr.
	P2-ZP-4 Zriadenie a opravy záchytov prameňov vody pre vodojemy	Technická ifraštr.
	P2-ZP-5 Výstavba záchytu prameňa pitnej vody v centre obce – u Čabáka – Čierne zeme s vybudovaním gravitačného privodného potrubia, do vodojemu v časti obce Čierne Zeme	Technická ifraštr.
	P2-ZP-6 Výstavba záchytu prameňa pitnej vody v centre obce – Kemeňičie	Technická ifraštr.
	P2-ZP-7 Prepojenie vodojemov Čierne zeme u Štefankov	Technická ifraštr.
	P2-ZP-8 Výstavba vodojemu na Hornom konci s napojením na vodovod Turček na Jastrabú	Technická ifraštr.
Opatrenie P3-ZP Bezpečnosť cestnej premávky	P3-ZP-1 Výstavba chodníkov a parkovísk	Miestne komunikácie
	P3-ZP-2 Výstavba chodníka pozdĺž štátnej komunikácie v priestoroch, kde to umožňuje šírkové usporiadanie	Miestne komunikácie
	P3-ZP-3 Výstavba jednostranného chodníka medzi dolnou a hornou časťou obce	Miestne komunikácie
	P3-ZP-4 Rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií (dokončenie cesty do Kuricov, výstavba cesty Záhrady, cesta pod družstvom na Trnavú Horu, cesta Horný koniec, cesta Dolina, cesta okolo Bučina, cesta k ihrisku Čierne zeme)	Miestne komunikácie
	P3-ZP-5 Prekrytie jarku od Fridrichov po bytovku a vybudovanie odstavnej plochy pre autá	Miestne komunikácie
	P3-ZP-6 Výstavba parkoviska pri cintoríne	Miestne komunikácie
	P3-ZP-7 Výstavba parkoviska pri obecnom úrade (pozemok nad obecným úradom)	Miestne komunikácie

	P3-ZP-8 Výstavba parkoviska ihrisko Čierne zeme	Miestne komunikácie
	P3-ZP-9 Výstavba parkoviska pri futbalovom ihrisku	Miestne komunikácie
	P3-ZP-10 zabezpečiť systematickú údržbu a opravy miestnych komunikácií, chodníkov	Miestne komunikácie

Ekonomický rozvoj obce a moderná samospráva

Opatrenie	Aktivity	Prioritná oblasť
Opatrenie P1-ER Vytvoriť podmienky pre rozvoj bývania	P1-ER-1 Výstavba nájomných bytov	Rozvoj obce
	P1-ER-2 Plynifikácia obce	Rozvoj obce
	P1-ER-3 Vypracovanie územného plánu obce	Rozvoj obce
	P1-ER-4 Vybudovať inžinierske siete v lokalitách určených na IBV	Rozvoj obce
Opatrenie P2-ER Zveladiť majetok obce	P2-ER-1 Zateplenie a modernizácia budovy Obecného úradu	Rozvoj obce
	P2-ER-2 Obnova kultúrnych pamiatok	Rozvoj obce
	P2-ER-4 Rekonštrukcia domu smútku a areálu cintorína	Rozvoj obce
	P2-ER-5 Rekonštrukcia obecných objektov za účelom zníženia energetickej náročnosti ich prevádzkovania	Rozvoj obce
Opatrenie P3-ER Vytvoriť podmienky pre technický a ekonomický rozvoj obce	P3-ER-1 Zvýšiť počet elektronických služieb a úroveň digitalizácie obce	Rozvoj obce
	P3-ER-2 vybudovanie obecnej siete WIFI	Rozvoj obce
	P3-ER-3 Organizácia kultúrnych podujatí a organizovanie záujmových podujatí v priestoroch kultúrneho domu	Kultúra

4.2 UKAZOVATELE, VÝSLEDKY A DOPADY VRÁTANE VÝCHODISKOVÝCH A CIEĽOVÝCH HODNÔT

Súčasťou programovej časti je aj stanovenie ukazovateľov pre hodnotenie PHSR. Ukazovatele výsledkov a dopadov sú stanovené v nasledovnej tabuľke. Výstupy projektu predstavujú práce, služby a tovary, ktoré sú financované počas realizácie aktivít projektu, vyjadrené z finančného a vecného hľadiska.

Výsledok projektu predstavuje okamžitý efekt realizácie aktivít projektu, ktorý je k dispozícii pre cieľovú skupinu alebo predstavuje služby poskytované cieľovej skupine.

Dopad vyjadruje dlhodobý efekt intervencie na danú prioritnú oblasť alebo cieľovú skupinu, ktorý je mimo priamej a výlučnej kontroly subjektu, zodpovedajúceho za realizáciu projektu. Ukazovatele výstupu sú priradené k jednotlivým projektom. Označujú hmatateľné produkty, bezprostredne dosiahnuté realizáciou jednej alebo viacerých aktivít, vyjadrené v merateľných fyzických alebo peňažných jednotkách. Odrážajú skutočnosť, že niečo bolo vytvorené, vyprodukované, zriadené, zrealizované. Ukazovatele výsledku vyjadrujú priamy hmatateľný efekt projektu na cieľovú skupinu projektu bezprostredne po ukončení realizácie projektu a merajú bezprostredný následok, ktorý bol vyvolaný výstupom (preto je medzi výstupom a výsledkom logická väzba).

Ukazovatele dopadu vyjadrujú dlhodobý efekt intervencie na územie a cieľovú skupinu, následky dosiahnutých výsledkov projektu, teda príspevok k riešeniu cieľov stanovených pre prioritnú oblasť,

potrieb cieľovej skupiny alebo k odstraňovaniu prekážok či využívaniu potenciálu územia (preto je medzi výsledkom a dopadom logická väzba). Táto časť PHSR bude každoročne aktualizovaná.

Prioritná oblasť - Zdravie a sociálne služby

Názov ukazovateľa	Definícia	Zodpovednosť	Merná jednotka	Východisková Hodnota 2020	Cieľová Hodnota 2027
P1-SO-1 Vytvorenie klubových priestorov pre občanov obce					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Počet poskytovaných služieb	OcÚ	počet	0	1
Dopad	Skvalitnenie sociálnych služieb	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P1-SO-2 Vytvorenie denného stacionára					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Počet klientov	OcÚ	počet	0	10
Dopad	Skvalitnenie sociálnych služieb	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P1-SO-3 Výstavba zariadenia pre seniorov					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Počet klientov	OcÚ	počet	0	30
Dopad	Skvalitnenie sociálnych služieb	OcÚ	áno/nie	nie	áno

Prioritná oblasť - Kultúra, šport, voľný čas, mládež, vzdelávanie

Názov ukazovateľa	Definícia	Zodpovednosť	Merná jednotka	Východisková Hodnota 2020	Cieľová Hodnota 2027
P1-KSV-1 Vybudovanie materskej školy					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	počet	0	1
Dopad	Zvýšenie aktivity a spokojnosti občanov	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P2-KSV-1 Úprava centrálnej časti obce – revitalizácia verejných priestranstiev					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	počet	0	3
Dopad	Zvýšenie aktivity a spokojnosti občanov	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P2-KSV-2 Osadenie lavičiek do parku					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	počet	0	10
Dopad	Zvýšenie aktivity a spokojnosti občanov	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P2-KSV-3 Výstavba detského ihriska					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	počet	0	1
Dopad	Zvýšenie aktivity a spokojnosti občanov	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P2-KSV-4 Výstavba multifunkčného ihriska					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	počet	0	1
Dopad	Zvýšenie aktivity a spokojnosti	OcÚ	áno/nie	nie	áno

	občanov				
P2-KSV-5 Futbalové ihrisko - oplatenie ihriska					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	0	1
Dopad	Zvýšenie aktivity a spokojnosti občanov	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P3-KSV-1 Rozšírenie kamerového systému v obci					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	0	15
Dopad	Bezpečnosť a ochrana majetku	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P3-KSV-2 Rekonštrukcia a rozširovanie verejného osvetlenia na LED					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Počet kamier	OcÚ	počet	0	40
Dopad	Zvýšenie bezpečnosti	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P3-KSV-3 Zabezpečiť dodržiavanie VZN obce o verejnom poriadku					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Zvýšenie bezpečnosti	OcÚ	áno/nie	áno	áno
P4-KSV-1 Vybudovanie cyklotrás a turistických chodníkov v okolí obce					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Počet aktivít ročne	OcÚ	počet	0	3
Dopad	Podpora cestovného ruchu	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P4-KSV-2 Vybudovanie náučného chodníka					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	0	1
Dopad	Podpora cestovného ruchu	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P4-KSV-3 Zavedenie systému starostlivosti o cyklotrasy, turistické chodníky a ich značkovanie					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Podpora cestovného ruchu	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P4-KSV-4 Vybudovanie bobovej dráhy					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	0	1
Dopad	Podpora cestovného ruchu	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P4-KSV-5 Výstavba výhliadkovej veže nad obcou					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	0	1
Dopad	Podpora cestovného ruchu	OcÚ	áno/nie	nie	áno

Prioritná oblasť – Technická infraštruktúra, životné prostredie, miestne komunikácie a chodníky

Názov ukazovateľa	Definícia	Zodpovednosť	Merná jednotka	Východisková Hodnota 2020	Cieľová Hodnota 2027
P1-ZP-1 Vybudovanie zberného dvora pre komunálny odpad					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		

Výsledok	Zníženie množstva netriedeného KO	OcÚ	%		30
Dopad	Ochrana životného prostredia	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P1-ZP-2 Lokalizácia a likvidácia čiernych skládok					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	počet	0	5
Dopad	Ochrana životného prostredia	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P1-ZP-3 Výstavba obecného kompostoviska a zabezpečenie technického vybavenia					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Zníženie množstva netriedeného KO	OcÚ	%		20
Dopad	Ochrana životného prostredia	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P1-ZP-4 Rozširovanie triedeného zberu odpadu					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Zníženie množstva netriedeného KO	OcÚ	%		20
Dopad	Ochrana životného prostredia	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P1-ZP-5 Nákup kontajnerov na triedený zber					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	počet	0	10
Dopad	Ochrana životného prostredia	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P1-ZP-6 Nákup techniky na zimnú údržbu s celoročným využitím					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	realizácia	OcÚ	počet	0	1
Dopad	Ochrana životného prostredia	OcÚ	áno/nie	áno	áno
P1-ZP-7 realizovať environmentálnu osvetu					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	realizácia	OcÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Ochrana životného prostredia	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P1-ZP-8 zabezpečiť systematickú údržbu verejných priestranstiev (kosenie, čistenie)					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	realizácia	OcÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Ochrana životného prostredia	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P2-ZP-1 Vybudovanie splaškovej kanalizácie					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	realizácia	OcÚ	áno/nie	0	1
Dopad	Ochrana životného prostredia	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P2-ZP-2 Oprava a rekonštrukcia starých vodovodných potrubí					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	0	1
Dopad	Ochrana životného prostredia	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P2-ZP-3 Dostavba obecného vodovodu - Výstavba vodovodnej siete s napojením na Pohronský vodovod v časti obce Dolina					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	0	1
Dopad	Ochrana životného prostredia	OcÚ	áno/nie	nie	áno

	prostredia				
P2-ZP-4 Zriadenie a opravy záchyto v prameňoch vody pre vodojemy					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	0	1
Dopad	Ochrana životného prostredia	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P2-ZP-5 Výstavba záchyto v prameňa pitnej vody v centre obce – u Čabáka – Čierne zeme s vybudovaním gravitačného prírodného potrubia, do vodojemu v časti obce Čierne Zeme					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	0	1
Dopad	Ochrana životného prostredia	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P2-ZP-6 Výstavba záchyto v prameňa pitnej vody v centre obce – Kemeňčie					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	0	1
Dopad	Ochrana životného prostredia	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P2-ZP-7 Prepojenie vodojemov Čierne zeme u Štefankov					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	0	1
Dopad	Ochrana životného prostredia	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P2-ZP-7 Výstavba vodojemu na Hornom konci s napojením na vodovod Turček na Jastrabú					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	0	1
Dopad	Ochrana životného prostredia	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P3-ZP-1 Výstavba chodníkov a parkovísk					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	0	1
Dopad	Zvýšenie bezpečnosti	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P3-ZP-2 Výstavba chodníka pozdĺž štátnej komunikácie v priestoroch, kde to umožňuje šírkové usporiadanie					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	0	1
Dopad	Zvýšenie bezpečnosti	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P3-ZP-3 Výstavba jednostranného chodníka medzi dolnou a hornou časťou obce					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	0	1
Dopad	Zvýšenie bezpečnosti	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P3-ZP-4 Rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií (dokončenie cesty do Kuricov, výstavba cesty Záhrady, cesta pod družstvom na Trnavú Horu, cesta Horný koniec, cesta Dolina, cesta okolo Bučina, cesta k ihrisku Čierne zeme)					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	0	1
Dopad	Zvýšenie bezpečnosti	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P3-ZP-5 Prekrytie jarku od Fridrichov po bytovku a vybudovanie odstavnej plochy pre autá					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	0	1
Dopad	Zvýšenie bezpečnosti	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P3-ZP-6 Výstavba parkoviska pri cintoríne					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	0	1
Dopad	Zvýšenie bezpečnosti	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P3-ZP-7 Výstavba parkoviska pri obecnom úrade (pozemok nad obecným úradom)					

Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	0	1
Dopad	Zvýšenie bezpečnosti	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P3-ZP-8 Výstavba parkoviska ihrisko Čierne zeme					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	0	1
Dopad	Zvýšenie bezpečnosti	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P3-ZP-9 Výstavba parkoviska pri futbalovom ihrisku					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	0	1
Dopad	Zvýšenie bezpečnosti	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P3-ZP-10 zabezpečiť systematickú údržbu a opravy miestnych komunikácií, chodníkov					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	0	1
Dopad	Zvýšenie bezpečnosti	OcÚ	áno/nie	nie	áno

Prioritná oblasť – Ekonomický rozvoj obce a moderná samospráva

Názov ukazovateľa	Definícia	Zodpovednosť	Merná jednotka	Východisková Hodnota 2020	Cieľová Hodnota 2027
P1-ER-1 Výstavba nájomných bytov					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	nie	áno
Dopad	Rozvoj bývania	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P1-ER-2 Plynofikácia obce					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	počet	nie	áno
Dopad	Rozvoj bývania	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P1-ER-3 Vypracovanie územného plánu obce					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	0	1
Dopad	Rozvoj bývania	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P1-ER-4 Vybudovať inžinierske siete v lokalitách určených na IBV					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	0	1
Dopad	Rozvoj bývania	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P2-ER-1 Zateplenie a modernizácia budovy Obecného úradu					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	0	1
Dopad	Ekonomický rozvoj obce	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P2-ER-2 Obnova kultúrnych pamiatok					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	0	5
Dopad	Ekonomický rozvoj obce	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P2-ER-4 Rekonštrukcia domu smútku a areálu cintorína					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	0	2
Dopad	Ekonomický rozvoj obce	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P2-ER-5 Rekonštrukcia obecných objektov za účelom zníženia energetickej náročnosti ich prevádzkovania					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	0	5
Dopad	Ekonomický rozvoj obce	OcÚ	áno/nie	nie	áno

P3-ER-1 Zvýšiť počet elektronických služieb a úroveň digitalizácie obce					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	0	3
Dopad	Zlepšenie informovanosti	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P3-ER-2 vybudovanie obecnej siete WIFI					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	0	1
Dopad	Zlepšenie informovanosti	OcÚ	áno/nie	nie	áno
P3-ER-3 Organizácia kultúrnych podujatí a organizovanie záujmových podujatí v priestoroch kultúrneho domu					
Vstup	Realizačné náklady	OcÚ	euro		
Výsledok	Realizácia	OcÚ	áno/nie	0	5
Dopad	Zviditeľnenie obce	OcÚ	áno/nie	nie	áno

5. REALIZAČNÁ ČASŤ

Realizačná časť je zameraná na popis postupov, inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

5.1 POPIS ÚLOH JEDNOTLIVÝCH PARTNEROV PRI REALIZÁCII PHSR

Realizácia PHSR predpokladá zabezpečenie činností na úrovni programu a na úrovni projektov. Významným krokom v procese prípravy ale najmä realizácie PHSR je vytvorenie multisektorového partnerstva, ktoré je jedným zo základných princípov miestneho rozvoja. Do procesu prípravy a realizácie PHSR sú zapojení okrem predstaviteľov samosprávy aj zástupcovia podnikateľskej sféry, miestne organizácie a spolky a aktívni občania, čím sa naplňa princíp partnerstva. Pri realizácii projektov s nadregionálnym dopadom sú to združenie obcí, verejno-súkromné partnerstvá, orgány štátnej správy, resp. potenciálni investori.

5.2 POPIS POSTUPOV INŠTITUCIONÁLNEHO A ORGANIZAČNÉHO ZABEZPEČENIA REALIZÁCIE PHSR

Realizácia PHSR obce je činnosťou samosprávy a obec ju vykonáva prostredníctvom svojich orgánov (obecné zastupiteľstvo, starosta). Garantom pre realizáciu PHSR bude starosta, ktorý spolu s poslancami obecného zastupiteľstva, ďalšími členmi pracovnej skupiny budú podnikat' kroky pre realizáciu aktivít a naplnenia stanovených cieľov. Samospráva získa a spracuje pripomienky partnerov do októbra príslušného roka (čas prípravy rozpočtu na ďalší rok), predloží hodnotenie PHSR za predchádzajúci rok aj jeho prípadnú aktualizáciu. Najvyšším orgánom obce je Obecné zastupiteľstvo, ktoré schvaľuje celý dokument, financovanie jednotlivých projektov, každoročne schvaľuje vyhodnotenie jeho plnenia. V rámci hodnotenia PHSR schvaľuje hodnotiace a monitorovacie správy, rozhoduje o zmenách a aktualizácii programu.

Najvyšším výkonným orgánom obce a jeho predstaviteľom je starosta obce. Rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom vyhradené zastupiteľstvu. Vo vzťahu k realizácii PHSR starosta riadi proces realizácie, na programovej úrovni podpisuje uznesenia obecného zastupiteľstva o strategickej časti dokumentu, schválenie celého dokumentu, vykonáva uznesenia a zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám (riadiace orgány jednotlivých operačných programov, dodávatelia, fondy a iné). Inštitucionálne a administratívne zabezpečuje veci zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom obecný úrad. Okrem prípadov, kedy budú žiadateľmi/prijímateľmi projektov iné subjekty, v plnom rozsahu zabezpečuje (vykonáva) administráciu a procesy komunikácie, hodnotenia, monitorovania.

5.3 POPIS KOMUNIKAČNEJ STRATÉGIE

Zabezpečenie realizácie PHSR je dosahované koordinovaným prístupom a spoluprácou so všetkými partnermi a aktérmi regionálneho rozvoja na území obce. Rôzne formy komunikácie budú súčasťou každého z pripravovaných a realizovaných projektov v rámci informovanosti a publicity alebo v rámci komunikácie zainteresovaných cieľových skupín pri príprave a realizácii projektov. Hlavným cieľom komunikačnej stratégie je komunikácia s občanmi a dosiahnutie stavu, aby bol občan o súvislostiach, ktoré pre neho z PHSR a jeho realizácie vyplývajú, informovaný včas, v dostatočnom rozsahu a primeranou formou.

Hlavný nástroj komunikácie predstavuje webová stránka obce so sprievodnými komunikačnými kanálmi (úradná tabuľa, miestny rozhlas, obecné noviny). Nástrojom komunikácie ale aj hodnotenia, monitorovania a kontroly je tiež „materiál na rokovanie obecného zastupiteľstva“. Vstupné údaje pripravujú v dostatočnom predstihu zamestnanci obecného úradu, na príprave materiálu sa svojimi stanoviskami podieľajú komisie zastupiteľstva ako poradné orgány OcZ, rokujú o ňom poslanci zastupiteľstva, materiál je verejne prístupný a zastupiteľstvo je verejné.

Počas programového obdobia je potrebné naplánovať predloženie týchto materiálov do obecného zastupiteľstva, aktivity týkajúce sa samotného procesu informovanosti a schválenia dokumentu, aktivity týkajúce sa každoročného hodnotenia dokumentu PHSR, aktivity týkajúce sa schvaľovania akčných plánov PHSR a schvaľovania rozpočtov pre navrhované projektové zámery.

5.4 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA

Proces monitorovania PHSR sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania PHSR až do skončenia jeho platnosti a to na úrovni projektov. Základným prvkom monitorovania je projekt, na úrovni programu sa pripravuje súhrnná monitorovacia správa za príslušný rok. Vstupnými údajmi pre monitorovanie sú údaje z plánovaných a dosiahnutých ukazovateľov výstupu, výsledku a dopadu jednotlivých projektov. Výstupom monitorovania je monitorovacia správa za príslušný rok, schválená v obecnom zastupiteľstve (v prípade projektov financovaných z EŠIF aj monitorovacia správa schválená riadiacim orgánom v systéme ITMS). Za prípravu monitorovacej správy zodpovedá starosta. Výsledky monitorovania sú podkladom pre hodnotenie vykonávané na úrovni programu. Monitorovanie plnenia PHSR bude stálym procesom zameraným na sledovanie zmien prostredníctvom navrhnutých ukazovateľov, ktoré sa vzťahujú na jednotlivé projekty, ukazujú stav implementácie výstupov, výsledkov a dopadov a poukazujú na dosiahnutý vývoj vo vzťahu k akčnému plánu a financiám.

Samospráva jedenkrát ročne získa a spracuje pripomienky partnerov, úradu, poslancov a verejnosti (v čase začiatku prípravy rozpočtu na ďalší rok). Na základe pripomienok zabezpečí aktualizáciu akčného plánu, hodnotenie ukazovateľov vrátane korekcií. Zohľadní zmeny v smerovaní vývoja, zmeny vonkajších podmienok, požiadaviek obyvateľov a iných cieľových skupín. Podľa potreby realizuje aktualizáciu PHSR. O výsledku monitoringu a hodnotenia akčného plánu a informuje verejnosť.

5.5 AKČNÝ PLÁN NA NASLEDUJÚCE OBDOBIE

Súčasťou realizačnej časti PHSR je akčný plán (vecný a časový harmonogram realizácie jednotlivých opatrení a projektov). Akčný plán je spracovaný podľa jednotlivých prioritných oblastí a obsahuje všetky projekty. Jednotlivé aktivity majú určený subjekt zodpovedný za realizáciu, predpokladaný termín realizácie a spôsob financovania aktivity s priamou väzbou na rozpočet obce a stav pripravenosti konkrétnej aktivity.

Akčný plán pre prioritnú oblasť: Zdravie a sociálne služby

Projekt	Zodpovedný	Termín	Financovanie/Zdroj
P1-SO-1 Vytvorenie klubových priestorov pre občanov obce	Obec	do roku 2027	2000 € - externé zdroje 100 €/ročne - rozpočet obce
P1-SO-2 Vytvorenie denného	Obec	do roku	30 000 € - externé zdroje

stacionára		2027	300 €/ročne - rozpočet obce
P1-SO-3 Výstavba zariadenia pre seniorov	Obec	do roku 2027	600 000 € - externé zdroje 3000 €/ročne-rozpočet obce

Akčný plán pre prioritnú oblasť: Kultúra, šport, voľný čas, mládež, vzdelávanie

Projekt	Zodpovedný	Termín	Financovanie/Zdroj
P1-KSV-1 Vybudovanie materskej školy	Obec	2020-2027	150 000 € - externé zdroje 3000 €/ročne-rozpočet obce
P2-KSV-1 Úprava centrálnej časti obce – revitalizácia verejných priestranstiev	Obec	2020-2027	100 000 € - externé zdroje 300 €/ročne - rozpočet obce
P2-KSV-2 Osadenie lavičiek do parku	Obec	2020-2027	5 000 € - externé zdroje 100 €/ročne - rozpočet obce
P2-KSV-3 Výstavba detského ihriska	Obec	2020-2027	15 000 € - externé zdroje 200 €/ročne - rozpočet obce
P2-KSV-4 Výstavba multifunkčného ihriska	Obec	2020-2027	75 000 € - externé zdroje 500 €/ročne - rozpočet obce
P2-KSV-5 Futbalové ihrisko - oplotenie ihriska	Obec	2020-2027	5 000 € - externé zdroje 100 €/ročne - rozpočet obce
P3-KSV-1 Rozšírenie kamerového systému v obci	Obec	2020-2027	8 000 € - externé zdroje 400 €/ročne - rozpočet obce
P3-KSV-2 Rekonštrukcia a rozširovanie verejného osvetlenia na LED	Obec	2020-2027	8 000 € - externé zdroje 400 €/ročne - rozpočet obce
P3-KSV-3 Zabezpečiť dodržiavanie VZN obce o verejnom poriadku	Obec	2020-2027	600 €/ročne - rozpočet obce
P4-KSV-1 Vybudovanie cyklotrás a turistických chodníkov v okolí obce	Obec	2020-2027	80 000 € - externé zdroje 400 €/ročne-rozpočet obce
P4-KSV-2 Vybudovanie náučného chodníka	Obec	2020-2027	30 000 € - externé zdroje 500 €/ročne - rozpočet obce
P4-KSV-3 Zavedenie systému starostlivosti o cyklotrasy, turistické chodníky a ich značkovanie	Obec	2020-2027	200 €/ročne - rozpočet obce
P4-KSV-4 Vybudovanie bobovej dráhy	Obec	2020-2027	150 000 € - externé zdroje 300 €/ročne-rozpočet obce
P4-KSV-5 Výstavba výhliadkovej veže nad obcou	Obec	2020-2027	80 000 € - externé zdroje 300 €/ročne - rozpočet obce

Akčný plán pre prioritnú oblasť: Technická infraštruktúra, životné prostredie, miestne komunikácie a chodníky

Projekt	Zodpovedný	Termín	Financovanie/Zdroj
P1-ZP-1 Vybudovanie zberného dvora pre komunálny odpad	Obec	do roku 2027	150 000 € - externé zdroje 200 €/ročne-rozpočet obce
P1-ZP-2 Lokalizácia a likvidácia čiernych skládok	Obec	do roku 2027	10 000 € - externé zdroje
P1-ZP-3 Výstavba obecného kompostoviska a zabezpečenie technického vybavenia	Obec	do roku 2027	250 000 € - externé zdroje 200 €/ročne-rozpočet obce
P1-ZP-4 Rozširovanie triedeného zberu odpadu	Obec	do roku 2027	2 000 € - externé zdroje 500 €/ročne-rozpočet obce
P1-ZP-5 Nákup kontajnerov na triedený zber	Obec	do roku 2027	5 000 € - externé zdroje
P1-ZP-6 Nákup techniky na zimnú údržbu s celoročným využitím	Obec	do roku 2027	50 000 € - externé zdroje 200 €/ročne-rozpočet obce
P1-ZP-7 realizovať environmentálnu osvetu	Obec	2020-2027	500 €/ročne-rozpočet obce

P1-ZP-8 zabezpečiť systematickú údržbu verejných priestranstiev (kosenie, čistenie)	Obec	2020-2027	100 €/ročne-rozpočet obce
P2-ZP-1 Vybudovanie splaškovej kanalizácie	Obec	do roku 2027	1 500 000 € -externé zdroje 300 €/ročne-rozpočet obce
P2-ZP-2 Oprava a rekonštrukcia starých vodovodných potrubí	Obec	do roku 2027	50 000 € -externé zdroje 100 €/ročne-rozpočet obce
P2-ZP-3 Dostavba obecného vodovodu - Výstavba vodovodnej siete s napojením na Pohronský vodovod v časti obce Dolina	Obec	do roku 2027	250 000 € -externé zdroje 200 €/ročne-rozpočet obce
P2-ZP-4 Zriadenie a opravy záchytovej prameňovej vody pre vodojemy	Obec	do roku 2027	50 000 € -externé zdroje 200 €/ročne-rozpočet obce
P2-ZP-5 Výstavba záchytovej prameňovej pitnej vody v centre obce – u Čabáka – Čierne zeme s vybudovaním gravitačného prírodného potrubia, do vodojemu v časti obce Čierne Zeme	Obec	do roku 2027	50 000 € -externé zdroje 200 €/ročne-rozpočet obce
P2-ZP-6 Výstavba záchytovej prameňovej pitnej vody v centre obce – Kemeničie	Obec	do roku 2027	20 000 € -externé zdroje 100 €/ročne-rozpočet obce
P2-ZP-7 Prepojenie vodojemov Čierne zeme u Štefankov	Obec	do roku 2027	150 000 € -externé zdroje 200 €/ročne-rozpočet obce
P2-ZP-8 Výstavba vodojemu na Hornom konci s napojením na vodovod Turček na Jastrabú	Obec	Do roku 2027	250 000€ -externé zdroje 200 €/ročne-rozpočet obce
P3-ZP-1 Výstavba chodníkov a parkovísk	Obec	do roku 2027	250 000 € -externé zdroje 100 €/ročne-rozpočet obce
P3-ZP-2 Výstavba chodníka pozdĺž štátnej komunikácie v priestoroch, kde to umožňuje širkové usporiadanie	Obec	do roku 2027	250 000 € -externé zdroje 200 €/ročne-rozpočet obce
P3-ZP-3 Výstavba jednostranného chodníka medzi dolnou a hornou časťou obce	Obec	do roku 2027	150 000 € -externé zdroje 100 €/ročne-rozpočet obce
P3-ZP-4 Rekonštrukcia a výstavba miestnych komunikácií (dokončenie cesty do Kuricov, výstavba cesty Záhrady, cesta pod družstvom na Trnavú Horu, cesta Horný koniec, cesta Dolina, cesta okolo Bučina, cesta k ihrisku Čierne zeme)	Obec	do roku 2027	350 000 € -externé zdroje 500 €/ročne-rozpočet obce
P3-ZP-5 Prekrytie jarku od Fridrichov po bytovku a vybudovanie odstavnej plochy pre autá	Obec	do roku 2027	50 000 € -externé zdroje 100 €/ročne-rozpočet obce
P3-ZP-6 Výstavba parkoviska pri cintoríne	Obec	do roku 2027	30 000 € -externé zdroje 500 €/ročne-rozpočet obce
P3-ZP-7 Výstavba parkoviska pri obecnom úrade (pozemok nad obecným úradom)	Obec	do roku 2027	50 000 € -externé zdroje 100 €/ročne-rozpočet obce
P3-ZP-8 Výstavba parkoviska ihrisko Čierne zeme	Obec	do roku 2027	20 000 € -externé zdroje 200 €/ročne-rozpočet obce
P3-ZP-9 Výstavba parkoviska pri futbalovom ihrisku	Obec	do roku 2027	20 000 € -externé zdroje 200 €/ročne-rozpočet obce
P3-ZP-10 zabezpečiť systematickú údržbu a opravy miestnych komunikácií, chodníkov	Obec	do roku 2027	150 €/ročne-rozpočet obce

Akčný plán pre prioritnú oblasť: Ekonomický rozvoj obce a moderná samospráva

Projekt	Zodpovedný	Termín	Financovanie/Zdroj
P1-ER-1 Výstavba nájomných bytov	Obec	do roku 2027	500 000 € -externé zdroje 500 €/ročne-rozpočet obce
P1-ER-2 Plynifikácia obce	Obec	do roku	120 000 € -externé zdroje

		2027	500 €/ročne-rozpočet obce
P1-ER-3 Vypracovanie územného plánu obce	Obec	do roku 2027	8 000 € -externé zdroje 800 €/ročne-rozpočet obce
P1-ER-4 Vybudovať inžinierske siete v lokalitách určených na IBV	Obec	do roku 2027	120 000 € -externé zdroje 400 €/ročne-rozpočet obce
P2-ER-1 Zateplenie a modernizácia budovy Obecného úradu	Obec	do roku 2027	120 000 € -externé zdroje 600 €/ročne-rozpočet obce
P2-ER-2 Obnova kultúrnych pamiatok	Obec	do roku 2027	200 000 € -externé zdroje 800 €/ročne-rozpočet obce
P2-ER-4 Rekonštrukcia domu smútku a areálu cintorína	Obec	do roku 2027	30 000 € -externé zdroje 100 €/ročne-rozpočet obce
P2-ER-5 Rekonštrukcia obecných objektov za účelom zníženia energetickej náročnosti ich prevádzkovania	Obec	do roku 2027	80 000 € -externé zdroje 400 €/ročne-rozpočet obce
P3-ER-1 Zvýšiť počet elektronických služieb a úroveň digitalizácie obce	Obec	do roku 2027	20 000 € -externé zdroje 100 €/ročne-rozpočet obce
P3-ER-2 vybudovanie obecnej siete WIFI	Obec	do roku 2027	15 000 € -externé zdroje 100 €/ročne-rozpočet obce
P3-ER-3 Organizácia kultúrnych podujatí a organizovanie záujmových podujatí v priestoroch kultúrneho domu	Obec	do roku 2027	5 000 € -externé zdroje 3000 €/ročne-rozpočet obce

6. VYHODNOCOVANIE A SPÔSOB MODIFIKOVANIA PHSR

Hlavným hodnotiacim dokumentom PHSR bude *Správa o realizácii PHSR*, ktorú vypracuje Výbor pre strategický rozvoj obce.

6.1 SPÔSOB MODIFIKOVANIA PHSR

Predkladať návrhy na modifikovanie PHSR bude v právomoci Výboru pre PHSR. Koordinátor pre stratégiu môže tiež predkladať Výboru návrhy na doplnenie PHSR. Občania a inštitúcie môžu tiež v písomnej forme predložiť Útvaru návrh na modifikovanie PHSR.

Na zasadnutia Výboru v termíne schvaľovania obecného rozpočtu predloží Koordinátor *Dopadovú analýzu plnenia PHSR*.

Doplnenie PHSR sa uskutoční formou vypracovania *Návrhu na doplnenie PHSR*, ktorý bude obsahovať konkrétne nové špecifické ciele, podprogramy, aktivity a úlohy. Návrh sa predloží na schválenie obecnému zastupiteľstvu. Ak doplnenie PHSR bude spojené s možnosťou získať finančné prostriedky, alebo bude vyvolané inou nevyhnutnou potrebou, môže sa kvôli tomu tiež iniciovať mimoriadne zasadnutie Výboru alebo obecného zastupiteľstva.

7. ZÁVER

PHSR obce je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce.

PHSR je otvoreným dokumentom, ktorý bude pravidelne polročne vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva.

Predmetný PHSR obce bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa 13.11.2020

Uznesením Obecného zastupiteľstva č. 41/2020

.....
pečiatka obce

.....
starosta obce